

**Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Olsztynie**

Sprawozdanie z realizacji
Programu działalności
Warmińsko-Mazurskiego
Ośrodka Doradztwa Rolniczego
w Olsztynie
na rok 2009

Opracowanie:

Opinia:

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr inż. Wiesław Doprian

RADA SPOŁECZNA
DORADZTWA ROLNICZEGO
przy
Warmińsko-Mazurskim
Ośrodku Doradztwa Rolniczego
w Olsztynie

Olsztyn, styczeń 2010 r.

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax (089) 535 76 84, 526 44 39, 526 82 29
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

W-MODR Oddział w Olecku
ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
tel. (087) 520 30 31, 520 30 32, fax (087) 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor W-MODR
mgr inż. Zygmunt Kiersz

Zastępca Dyrektora W-MODR
inż. Antoni Parfinowicz

Zastępca Dyrektora W-MODR
mgr inż. Zdzisław Kamiński

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego
przy Warmińsko-Mazurskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Olsztynie:

Wiesław Domian - Przewodniczący
Antoni Jarczyk – Zastępca Przewodniczącego
Eugeniusz Kusior – Zastępca Przewodniczącego
Mirosław Borowski – Sekretarz
Józef Ciozda
Małgorzata Jaśkowiak
Ludwik Jocz
Edward Przyłucki
Jerzy Salitra
Włodzimierz Sumara
Romuald Tański

Przygotował: Zespół specjalistów i doradców W-MODR pod redakcją Małgorzaty Micińskiej

Spis rzeczy:

Wprowadzenie	2-4
I. Działalność upowszechnieniowa	5-7
II. Działalność szkoleniowa	7-8
III. Działalność doradcza	8-10
IV. Działalność promocyjna	10-12
V. Działalność informacyjna	12
VI. Działalność komercyjna	13-21
VII. Inne zadania	22-26

Wykaz załączników:

1. Schemat struktury organizacyjnej W-MODR w 2008 r.
2. Schemat struktury organizacyjnej W-MODR w 2009 r.
3. Stan zatrudnienia w W-MODR w okresie 12 miesięcy 2009 r. w osobach
4. Realizacja głównych zadań przez zespoły doradców oraz Centralę i Oddział w Olecku
5. Realizacja działalności upowszechnieniowej
6. Realizacja działalności szkoleniowej
7. Wykonanie konferencji i seminariów wojewódzkich
8. Realizacja działalności doradczej prowadzonej przez zespoły doradców
9. Realizacja działalności promocyjnej prowadzonej przez zespoły doradców
10. Wykonanie imprez promocyjnych
11. Realizacja działalności informacyjnej prowadzonej przez zespoły doradców
12. Wykonanie broszur i ulotek
13. Realizacja działalności komercyjnej prowadzonej przez zespoły doradców
14. Liczba ksiąg rachunkowych prowadzonych w poszczególnych powiatach w 2009 r.
15. Wykonanie projektów i programów

Wprowadzenie:

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie realizuje zadania i wykonuje usługi z zakresu doradztwa rolniczego wynikające z ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2004 r. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.).

Program działalności W-MODR na rok 2009, pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy W-MODR uchwałą nr 6/2008 z dnia 19 listopada 2008 r., został zatwierdzony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 24.11.2008 r. Dokument powstał w oparciu o Zarządzenie Nr 30/2008 Dyrektora W-MODR z dnia 02.10.2008 r. w sprawie wprowadzenia jednolitych zasad opracowywania programu rocznej działalności doradczej Ośrodka na 2009 rok.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie nazw i siedzib oraz ramowego statutu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2008 r. Nr 195, poz. 1207) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą pracownikom jednostek doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2008 r. Nr 195, poz. 1208), dnia 08.12.2008 r. Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Zarządzeniem Nr 320, nadał statut dla W-MODR. W dniu 27.01.2009 r. Wojewoda Warmińsko-Mazurski zatwierdził regulamin organizacyjny W-MODR. Następstwem tych faktów było opracowanie *Aneksu do Programu działalności W-MODR na rok 2009*, który pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy W-MODR uchwałą nr 4/2009 z dnia 03.04.2009 r., został zatwierdzony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 28.04.2009 r.

W dniu 01.08.2009 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753 z późn. zm.). Organem prowadzącym dla W-MODR stał się Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Uchwałą Nr XXXII/618/09 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25.08.2009 r. nadano W-MODR statut.

Rok 2009 był zatem dla W-MODR okresem funkcjonowania z nowym organem prowadzącym oraz w nowej strukturze organizacyjnej. Schemat organizacyjny W-MODR z roku 2008 stanowi *załącznik nr 1* do niniejszego opracowania, schemat organizacyjny po zmianach – *załącznik nr 2*. Nieuniknione były przesunięcia personalne w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych. Dlatego niektóre działania miały innego wykonawcę niż zaplanowano. W wyniku nowelizacji budżetu państwa zmniejszono dotację dla W-MODR o 500 tys. zł (spadek o 6,84%), w nielicznych przypadkach zrezygnowano z realizacji niektórych zadań. Stan zatrudnienia w W-MODR w 2009 r. zmniejszył się o 5 osób, czyli o 2,45% - informację zawarto w *załączniku nr 3*. W omawianym okresie realizowano zadania zaplanowane, jak również te, które wynikały z bieżącej analizy potrzeb.

Zaplanowane zadania do realizacji w 2009 r. wynikały z wypracowanych przez zespół doradców i przyjętych przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy W-MODR priorytetów dla doradztwa, którymi są:

1. Wielostronna informacja i edukacja mieszkańców obszarów wiejskich, w tym głównie rolników, w zakresie zagadnień związanych ze Wspólną Polityką Rolną Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem zasad wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym (*cross-compliance*).
2. Udział w osiąganiu celów zapisanych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 poprzez instrumenty w nim zawarte (Oś 1 – gospodarcza, cel: poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego; Oś 2 – środowiskowa, cel: poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich; Oś 3 – społeczna, cel: jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Oś 4 - LEADER).
3. Kreatywne oddziaływanie doradcze na przemiany zachodzące w rolnictwie i jego otoczeniu służące rozwojowi gospodarstw wiejskich i przygotowaniu ich do konkurencji na rynkach krajowych i zagranicznych.
4. Poprawa efektywności i jakości produktu rolniczego poprzez upowszechnianie optymalnych technologii produkcji rolniczej.
5. Wspieranie doradcze, informacyjne i edukacyjne mieszkańców wsi, w tym działaczy samorządowych i liderów wiejskich, w zakresie kreowania przemian służących rozwojowi obszarów wiejskich oraz poprawie warunków i jakości życia na wsi.
6. Czynny udział w tworzeniu strategii programów rozwojowych i projektów technicznych na poziomie gmin, powiatów i województwa.

7. Udział w systemie doradztwa, edukacji i informacji, o zasięgu regionalnym i krajowym, służącym wypracowaniu oraz wdrożeniu nowoczesnego i konkurencyjnego modelu doradztwa dla współczesnego i przyszłego rolnictwa i obszarów wiejskich.

Główne zadania wykonano w następujących ilościach:

Lp.	Wyszczególnienie	Planowana ilość	Zrealizowana ilość	% wykonania
1	Wdrożenia	11	13	118,18%
2	Demonstracje	246	229	93,09%
3	Pokazy	132	136	103,03%
4	Dni Pola	5	4	80,00%
5	Szkolenia wiejskie, gminne, powiatowe	572	633	110,66%
6	Seminaria wojewódzkie	19	28	147,37%
7	Konferencje wojewódzkie	19	17	89,47%
8	Wyjazdy szkoleniowe	109	79	72,48%
9	Konsultacje	44 648	79 599	178,28%
	w tym: <i>wizyty w gospodarstwach</i>	x	20 623	x
10	Konkursy	31	29	93,55%
11	Kiermasze	6	5	83,33%
12	Targi	2	2	100,00%
13	Artykuły	519	512	98,65%
14	Broszury i ulotki	50	51	102,00%
15	Wnioski o płatności bezpośrednie	15 573	15 095	96,93%
16	Wnioski PROW (o pomoc i o płatność)	2 247	3 204	142,59%
17	Rachunkowość FADN	500	560	112,00%
18	Atestacja opryskiwaczy	x	752	x

Szczegółową informację nt realizacji głównych zadań przez zespoły doradców oraz Centralę i Oddział w Olecku zawiera załącznik nr 4.

I. Działalność upowszechnieniowa

Specjaliści i doradcy wprowadzali innowacje do gospodarstw rolnych inicjując **wdrożenia** (*proces weryfikowania nowości w warunkach produkcyjnych, celem wprowadzenia niezbędnych poprawek oraz określenia zakresu i warunków jej zastosowania*) i **demonstracje rolnicze** (*wprowadzenie do gospodarstwa określonej innowacji i upowszechnienie w środowisku lokalnym efektów jej zastosowania*) oraz realizując **pokazy** (*metoda polegająca na demonstrowaniu sposobów wzorowego wykonywania określonych czynności*).

Na zaplanowane 11 wdrożeń zrealizowano 13:

- *innowacyjne technologie w zakresie produkcji wysokiej jakości materiału zarybieniowego i zabiegów weterynaryjno-manipulacyjnych w gospodarstwach rybackich* – 8; celem wprowadzenia tych innowacji było zwiększenie rozmiarów produkcji, podniesienie poziomu jakościowego produktów oraz poprawa warunków pracy, nie licząc efektów ekologicznych. W czterech gospodarstwach wdrożono zastosowanie mobilnych wylęgarni ryb wraz z podchowalnikami do stymulacji wzrostu produkcji wysokiej jakości materiału zarybieniowego cennych gatunków ryb, ze szczególnym uwzględnieniem szczupaka *Esox lucius* i sandacza *Sander lucioperca*. Cztery następne wdrożenia dotyczyły zastosowania modułu akwariowego w produkcji wysokiej jakości materiału zarybieniowego miętusa *Lota lota*, sielawy *Coregonus albula*, brzany *Barbus barbus* oraz jazia *Leuciscus idus*. W zasadzie wdrożenia przebiegały bez większych zakłóceń i problemów, generując bardzo pozytywne efekty.
- *porównanie plonowania pszenicy przewódki odmiany Olivart w warunkach siewu jesiennego i wiosennego* – 1; gatunki roślin zbożowych, których odmiany posiadają cechę przewodkowości stają się obiektem coraz szerszego zainteresowania rolników. Związane jest to z możliwością siewu danej odmiany, zarówno jesienią, jak i wiosną. Odmiany takie stają się bardzo przydatne w uprawach, których przedplonami są rośliny późno schodzące z pola np.: burak cukrowy, kukurydza na ziarno lub kiszonkę. Cecha ta jest również bardzo przydatna w gospodarstwach ekologicznych, które zmniejszają konkurencyjność chwastów stosując bardzo późne siewy. Celem wdrożenia było sprawdzenie plonowania odmiany Olivart w siewie jesiennym oraz wiosennym. Plon pierwszego siewu wyniósł 65 dt/ha, natomiast z drugiego uzyskano 48 dt/ha. Plony nie były wygórowane, jednak plantacja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem ze względu na możliwość siewu jednej odmiany w różnych porach fenologicznych. Według hodowcy odmianę tę można siać nawet do połowy grudnia, co znakomicie sprzyja walce z miotłą zbożową w gospodarstwach ekologicznych.
- *wprowadzenie do uprawy nowych odmian ziemniaków na potrzeby różnych kierunków użytkowania* – 1;
- *zwalczanie Varroa destructor metodami naturalnymi* – 1; wielokrotne (3-4) wycinanie czerwii trutowego i 3-krotny oprysk w uliczkach BEEVITAL Hivclean, kontrola Bayvarol AS. Efekt został osiągnięty.
- *wpływ stosowania nawozu organiczno-mineralnego Goëmar BM 86 na poprawę jakości owoców* – 1; w wyniku zastosowania nawozu jabłka były bardziej wyrośnięte i wybarwione. Po przekrojeniu tkanka dłużej utrzymywała kolor jasny, nie brunatniała.
- *wpływ stosowania nawozu organiczno-mineralnego Goëmar Goteo na wzrost systemu korzeniowego brokułu* – 1; system korzeniowy podlewanej rozsady brokułu miał wyrośniętą „brodę”, włósniki miały kolor biały. Po posadzeniu na miejsce stałe ich wzrost przebiegał szybciej niż rozsady nie podlewanej. Oceniając efekty

w plonowaniu i jakości owoców i warzyw w porównaniu z kwaterami, gdzie nie stosowano ekologicznych nawozów, które są wyciągiem z alg morskich, należy stwierdzić, że założone oczekiwania zostały osiągnięte. W przyszłym roku producenci zamierzają poszerzyć areał.

Na zaplanowanych 246 demonstracji zrealizowano 229. Największa liczba wprowadzonych innowacji i późniejszego upowszechnienia efektów ich zastosowania dotyczyła:

- *technologii uprawy zbóż* – 85; stosowanie prawidłowej agrotechniki, trzymanie się optymalnych terminów siewu, a przed wszystkim dobry przedplon pozwala uzyskać wysokie plony pszenicy. Uprawiając odmianę Qubon uzyskano plon na poziomie 82 dt/ha, odmianę Sukces - 74dt/ha. Przeprowadzone demonstracje promowały prawidłową agrotechnikę oraz terminowość stosowania zabiegów, co pozwala uzyskać zadowalające plony płodów rolnych.
- *odnawiania użytków zielonych* – 41; demonstracje podniosły świadomość rolników zwłaszcza w kwestii odpowiedniego terminu zbioru zielonej masy, właściwych zabiegów agrotechnicznych, wykorzystania nowoczesnych maszyn, takich jak: przetrząsarki, zgrabiarki, owijarki bel, prawidłowego nawożenia mineralnego i organicznego użytków zielonych. Niekorzystne warunki pogodowe (okresowa susza w kwietniu i na początku maja, a w późniejszym terminie do początku lipca opady deszczu) przyczyniły się do tego, że rolnicy zbyt późno zorganizowali sianokosy zbierając ruń w późnych stadiach dojrzałości roślin. Tak zebrana sianokiszonka często charakteryzuje się gorszą jakością pokarmową, którą trzeba uzupełnić poprzez zakup dodatkowych pasz. Dlatego założone prawidłowo demonstracje zbioru sianokiszonki cieszyły się dużym uznaniem rolników, ponieważ pozwoliły na osiągnięcie dużych plonów zielonej masy bogatej w składniki pokarmowe. Średni plon zielonej masy z przeznaczeniem na sianokiszonkę z dwóch pokosów wynosił ok. 500 dt/ha.
- *technologii uprawy rzepaku ozimego* – 29; założone demonstracje przyniosły bardzo dobre efekty – plon na poziomie nawet 44 dt/ha przy średnim w kraju – 26 dt/ha. Warunki pogodowe panujące w okresie wegetacyjnym były dość nietypowe - wrzesień i październik były miesiącami suchymi, utrudniło to rozwój siewek. Wegetacja rzepaku ustała w I dekadzie stycznia, wznowienie wegetacji w III dekadzie marca. Na przełomie III dekady kwietnia i I dekady maja wystąpiły przygruntowe przymrozki, które uszkodziły zawiązki kwiatowe i łodygi rzepaku.

Celem prowadzenia demonstracji polowych była prawidłowa technologia uprawy pod względem agrotechnicznym, stosowania odpowiednich dawek nawozów mineralnych, zgodnych z faktycznym zapotrzebowaniem roślin na składniki pokarmowe oraz ochrona upraw przed chwastami, grzybami i insektami. Demonstracje zlokalizowane były w gospodarstwach posiadających nowoczesne maszyny rolnicze. Nawożenie roślin stosowano według zapotrzebowania w oparciu o aktualne wyniki badań gleb prowadzone przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą. Środki ochrony roślin stosowano wg potrzeb w czasie wegetacji.

Celem prowadzenia demonstracji zwierzęcych w zakresie technologii produkcji mleka było ugruntowanie wiedzy rolników o skutkach zaniedbań higieny produkcji mleka najwyższej jakości oraz uzmysłowienie jak ważne w uzyskaniu dużej wydajności mlecznej jest prawidłowo zorganizowana baza paszowa oraz zapotrzebowanie na składniki pokarmowe krów mlecznych. W przypadku demonstracji z technologii produkcji trzody chlewnej, w temacie „krzyżowanie towarowe trzody chlewnej” – osiągnięto wynik poprzez

krzyżowanie 2,3 miota w ciągu roku od lochy W temacie „prawidłowe żywienie poszczególnych grup technologicznych trzody – bilansowanie dawek pokarmowych” w najlepszym gospodarstwie osiągnięto czas tuczu 115 dni (30 kg -100 kg), zużycie paszy na 1 kg przyrostu 2,9 kg paszy.

Na zaplanowane 132 pokazy zrealizowano 136. Najwięcej z nich dotyczyło:

- *produkcji pasz objętościowych wg najnowszych technologii* – 46;
- *pracy maszyn rolniczych, w tym do zbioru roślin energetycznych* – 20;
- *atestacji i kalibracji opryskiwaczy* – 19.

Ponadto w ramach działalności upowszechnieniowej, na 5 zaplanowanych, zorganizowano 4 **Dni Pola**.

Szczegółowa informacja o działalności upowszechnieniowej znajduje się załączniku nr 5.

II. Działalność szkoleniowa

Pracownicy W-MODR w 2009 r. przeprowadzili szereg szkoleń wiejskich, gminnych, powiatowych. Tematyka szkoleń wynikała z Programu działalności W-MODR. Była również, na przestrzeni roku, modulowana i dostosowywana do zgłaszanych przez odbiorców usług szkoleniowych W-MODR potrzeb oraz obszarów szczególnego ich zainteresowania.

Szkolenia wiejskie: zaplanowano – 182, zrealizowano – 170 dla 2 030 osób

Szkolenia gminne: zaplanowano – 281, zrealizowano - 328 dla 6 746 osób

Szkolenia powiatowe: zaplanowano – 109, zrealizowano – 135 dla 5 829 osób

Dominowały zagadnienia z zakresu wymogów wzajemnej zgodności (*cross-compliance*), technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, płatności obszarowych, PROW 2007-2013 (szczególnie nt. programu rolnośrodowiskowego), ubezpieczeń w gospodarstwie rolnym oraz ekologii i ochrony środowiska.

Szczegółowa informacja o ww. szkoleniach znajduje się załączniku nr 6.

Seminaria wojewódzkie: na zaplanowane 19 zrealizowano 28 dla 1 620 osób.

Konferencje wojewódzkie: na zaplanowane 19 zrealizowano 17 dla 1 300 osób.

Seminaria i konferencje odbywały się głównie w siedzibie W-MODR w Olsztynie i Oddziału W-MODR w Olecku.

Informacja o tematach, adresatach oraz instytucjach współorganizujących seminaria i konferencje znajduje się załączniku nr 7.

Wyjazdy szkoleniowe: na zaplanowane 109 zrealizowano 79; były to głównie wyjazdy rolników z doradcami na XVI Jesienne Targi Rolnicze „Wszystko dla rolnictwa”, I Wiosenne Targi Ogrodnicze „Pamiętajcie o ogrodach”.

Zorganizowano wyjazdy zagraniczne, które służyły wymianie doświadczeń, w tym pozwoliły zapoznać się z nowościami stosowanymi w rolnictwie w innych krajach:

- 27.05.-03.06.2009 r. **targi TERRALIES w Saint Briec**. Wyjazd został zorganizowany na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy W-MODR, a Societ  Departementale d' Agriiculture C tes d' Armor, organizatorem Salonu Rolniczego „TERRALIES” oraz Association franco-polonaise C tes d' Amor - Warmie et Mazurie. W skład 29-osobowej grupy weszli przedstawiciele: Wojewody Warmińsko Mazurskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Warmińsko-Mazurskiego Związku Rolników, K olek i Organizacji Rolniczych, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Zespołu Szk ol Rolniczych w Karolewie. Podczas pobytu na targach, strona polska zaprezentowała osiągnięcia naszego regionu w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym oraz turystyce, a stoisko polskie cieszyło się dużym zainteresowaniem władz departamentu, rolników oraz mieszkańców Saint Briec.
- 10-14.10.2009 r. **wystawa AGRITECHNICA 2009**. Organizacja wizyty studyjnej do Niemiec dla rolników, kadry kierowniczej doradztwa rolniczego, przedstawiciele instytucji rolniczych oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie porozumienia o wspólpracy zawartego pomiędzy Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego a W-MODR. Wyjazd zorganizowano dla 44 osób z województwa warmińsko-mazurskiego, wytypowanych przez poszczególne instytucje i organizacje rolnicze. Wspólny udział w wystawie i podczas zwiedzanych obiektów rolnych umo liwi  uczestnikom wyjazdu wymian  doświadczeń i informacji oraz zdobycie wiedzy w zakresie nowych technik i technologii w produkcji rolnej w krajach UE i świecie, w świetle obecnych uwarunkowań ekonomicznych i perspektywy zmian wynikających z Reformy Wspólnej Polityki Rolnej.
- 24-28.11.2009 r. **targi Agromek 2009** w Herning w Danii, w których uczestniczyła 21-osobowa delegacja z województwa warmińsko-mazurskiego. W jej skład weszli przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynaryjnego oraz pracownicy W-MODR. Na targach prezentowano produkty związane z produkcj  zwierzęcą, m.in.: pasze i dodatki paszowe, systemy żywienia i pojenia, urządzenia udojowe, urządzenia do utrzymywania czystości w budynkach inwentarskich i gospodarowania gnojowic . Zainteresowani budownictwem mogli zapozna  się z różnymi technologiami budowy chlewni i ob r, a w szczególności systemami wentylacyjnymi, kojcami oraz systemami podłogowymi. Podczas targów odbyła się wystawa bydła, na której prezentowano takie rasy jak: Duńska Czerwona, Jersey, Charolais, Galloway, Hereford, Limousine, Salers, Aberdeen Angus. Wizyta na targach była doskonałą okazj  do zapoznania się z duńskim rolnictwem. Grupa odwiedziła gospodarstwo rolne o powierzchni 190 ha specjalizujące się w produkcji mleka.

III. Działalność doradcza

Działalność doradcza traktowana jako przekaz informacji jest jedną z podstawowych form pracy W-MODR, który stał się dla rolników wiodącym centrum informacji dotyczących rolnictwa i jego dofinansowania. Porady udzielane były gównie w siedzibach zespo w doradców, Centrali i Oddziału w Olecku. Konsultacje przeprowadzano najczęściej podczas wizyt w gospodarstwach.

Liczba udzielonych porad i przeprowadzonych konsultacji świadczy o zainteresowaniu rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich następującymi tematami:

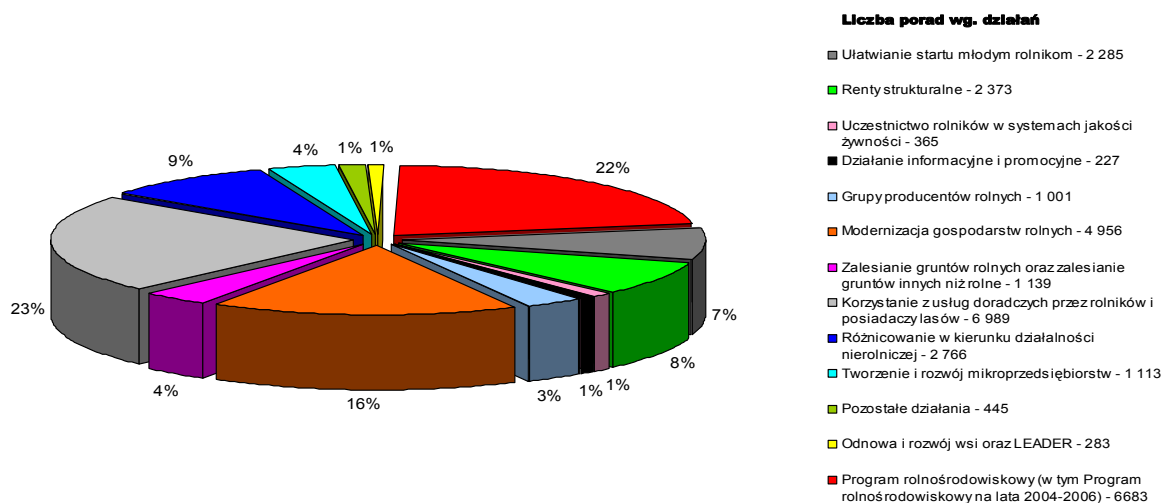
- 1) wsparcie finansowe rolnictwa i obszarów wiejskich ze środków krajowych i Unii Europejskiej: płatności bezpośrednie, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, kredyty preferencyjne, pomoc „de minimis” – 43 404 (w tym 1 714 Centrala i Oddział);
- 2) minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych w produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej – 7 515 (w tym 229 Centrala i Oddział);
- 3) rolnictwo ekologiczne – 2 888 (w tym 211 Centrala i Oddział);
- 4) dostosowanie budynków inwentarskich do standardów UE, modernizacja budynków inwentarskich – 2 848 (w tym 100 Centrala i Oddział);
- 5) nowości technologiczne w produkcji roślinnej – 2 749 (w tym 100 Centrala i Oddział);
- 6) nowości technologiczne w produkcji zwierzęcej – 2 670 (w tym 100 Centrala i Oddział);
- 7) ubezpieczenia gospodarstw – 2 440 (w tym 59 Centrala i Oddział);
- 8) ochrona środowiska, w tym wód i użytków rolnych – 1 987 (w tym 197 Centrala i Oddział).

Ad.1) Doradztwo z płatności bezpośrednich oraz wspierania działalności na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania to 12 594 porady.

W ramach PROW 2007-2013 najwięcej porad i konsultacji udzielono z następujących działań:

- korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów – 6 989,
- program rolnośrodowiskowy (w tym również program rolnośrodowiskowy z Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006) – 6 683,
- modernizacja gospodarstw rolnych – 4 956,
- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – 2 766,
- renty strukturalne – 2 373

Wykres nr 1. Struktura porad z działań PROW 2007-2013

Ad.2) Dostosowanie gospodarstw rolnych do spełnienia **wymogów wzajemnej zgodności** (*cross-compliance*) jest wdrażane w Polsce stopniowo, począwszy od 01.01.2009 r., w zakresie:

- *dobrej kultury rolnej i ochrony środowiska identyfikacji i rejestracji zwierząt,*
- *zdrowia publicznego, dobrostanu i zdrowia zwierząt, zdrowotności roślin,*
- *dobrostanu zwierząt,*
- *bezpieczeństwa pracy.*

Wymogi te zostały wprowadzone w ramach kolejnego etapu Reformy Wspólnej Polityki Rolnej, dotyczącego zasadniczych zmian w sposobie wsparcia rolnictwa w UE.

Rolnicy, którzy ubiegają się o płatności bezpośrednie, o dopłaty wspierające gospodarowanie na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), o pomoc w ramach programu rolnośrodowiskowego oraz środki na zalesianie gruntów rolnych muszą przez cały rok kalendarzowy spełniać normy i wymogi wzajemnej zgodności. Są to następujące normy i wymogi :

1. utrzymanie gruntów wchodzących w skład gospodarstwa w Dobrej Kulturze Rolnej zgodnie z ochroną środowiska – obowiązuje już od 2004 r.

Od 2010 r. *obowiązują dodatkowe nowe normy, które nakładają na rolników obowiązek posiadania w określonych sytuacjach pozwoleń wodnoprawnych, zachowania charakterystycznych elementów krajobrazu, zakaz niszczenia siedlisk roślin i zwierząt objętych ochroną oraz dopuszczają pod pewnymi warunkami, możliwość uprawy danego gatunku zbóż dłużej niż przez kolejne trzy lata;*

2. podstawowe wymogi z zakresu zarządzania, które są w Polsce podzielone na 3 obszary/okresy wprowadzania:

Obszar A - obowiązuje od 1 stycznia 2009 r.:

- *Identyfikacja i rejestracja zwierząt*
- *Zagadnienia ochrony środowiska naturalnego*

Obszar B – będzie obowiązywał od 1 stycznia 2011 r.:

- *Zdrowie publiczne,*
- *Zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób*
- *Zdrowotność roślin*

Obszar C - będzie obowiązywał od 1 stycznia 2013 r.

- *Dobrostan zwierząt*

Gospodarstwo niespełniające tych wymogów (w przypadku kontroli ARiMR), może mieć obniżoną wysokość pomocy, a w skrajnym wypadku, może nawet zostać całkowicie pozbawione środków w ramach płatności bezpośrednich i płatności specyficznych dla określonych kierunków produkcji.

Szczegółową informację nt działalności doradczej prowadzonej przez zespoły doradców ujęto w załączniku nr 8.

IV. Działalność promocyjna

W-MODR realizuje działania sprzyjające promocji wsi, nowoczesnych rozwiązań technologicznych w rolnictwie, produktu regionalnego oraz mające na celu motywowanie mieszkańców obszarów wiejskich do zachowania dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur. Służą temu liczne imprezy promocyjne organizowane w województwie.

Organizowano **wystawy** na dożynkach gminnych, powiatowych i innych świętach rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Konkursy organizowane samodzielnie przez pracowników Ośrodka, bądź we współpracy z innymi podmiotami, cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Z zaplanowanych 6 **kiermaszów** zrealizowano 5. Na uwagę zasługują:

- II Kiermasz Wielkanocny (04.04.2009 r.) na dziedzińcu Muzeum Warmii i Mazur, w którym zaprezentowało swoją twórczość 5 zespołów ludowych i 50 wystawców z regionu Warmii i Mazur. Podczas kiermaszu odbyły się dwa wykłady: „Wokół Wielkanocnego Jajka” oraz „Tradycje Świąt Wielkanocnych na Warmii i Mazurach”. Przeprowadzono dwa konkursy na „Najsmaczniejszy Stół Wielkanocny” oraz „Najpiękniejsze pisanki i kraszanki”;
- II Kiermasz Wigilijny pn. „Magia Świąt” (18.12.2009 r.), który odbył się w Hali Widowiskowo-Sportowej Urania w Olsztynie. Ok. 60 wystawców z regionu Warmii i Mazur zaprezentowało swą twórczość oraz 6 zespołów ludowych. Odbyły się dwa konkursy: „Najpiękniejszy Stół Wigilijny” oraz „Najsmaczniejsza Potrawa Wigilijna”.

Celem **Olimpiady Wiedzy Rolniczej, Ochrony Środowiska i BHP w Rolnictwie** było popularyzowanie, w formie współzawodnictwa, szeroko rozumianej wiedzy rolniczej, zasad ochrony środowiska oraz bhp w rolnictwie. Do współzawodnictwa stanęło 37 reprezentantów młodego pokolenia rolników i mieszkańców obszarów wiejskich Warmii i Mazur w wieku od 18 do 35 lat. Etap pisemny i ustny pozwolił Komisji Oceniającej wyłonić zwycięzców Olimpiady, którzy uplasowali się na miejscach od I do V.

W-MODR w 2009 r. był organizatorem 2 imprez targowych: **I Wiosennych Targów Ogrodniczych „Pamiętajcie o ogrodach”** oraz **XVI Jesiennych Targów Rolniczych „Wszystko dla rolnictwa”**.

- **I Wiosenne Targi Ogrodnicze „Pamiętajcie o ogrodach”** (25-26.04.2009 r.) propagowały podwyższenie stylu życia na obszarach wiejskich. Odbyły się na terenie siedziby W-MODR w Olsztynie. Targi skupiły 203 wystawców. Można było zakupić krzewy ozdobne oraz owocowe, winogrona, borówki, maliny, jeżyny, a także kwiaty rabatowe i balkonowe. Nie zabrakło też ofert rozsąd warzyw i ziół, chętnie kupowanych przez działkowców i właścicieli ogródków przydomowych. Ciekawą ofertę prezentowały firmy zajmujące się wyposażeniem ogrodów – domki ogrodowe, altany oraz meble ogrodowe. Godna podziwu była szeroka prezentacja rękodzielnictwa i kuchni regionalnej, która opierała się na tradycyjnych recepturach warmińsko-mazurskich oraz kurpiowskich. Targi skierowane były do mieszkańców obszarów wiejskich oraz miast, dla których poza wystawą ogrodniczo-sadowniczą przewidziano pokazy gołębi i ptaków ozdobnych oraz małych zwierząt futerkowych. Odpowiedzią na kojarzący się z wiosną i ogrodnictwem aktywny sposób spędzania wolnego czasu była prezentacja skuterów, motorów oraz quadów. Można było pojeździć konno lub przejechać się bryczką. Czas zwiedzającym umilały występy zespołów ludowych. Liczba zwiedzających sięgnęła 30 000 osób.
- **XVI Jesienne Targi Rolnicze „Wszystko dla rolnictwa”** (05–06.09.2009 r.) odbyły się na terenie siedziby W-MODR w Olsztynie oraz byłego Hotelu Marko. Integralną częścią imprezy była wystawa żywności ekologicznej pod nazwą „Żywność wysokiej jakości kluczem do długowieczności” oraz odbywająca się, już po raz dziesiąty,

Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, w ramach której odbyła się I Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych Ras Lokalnych, współfinansowana ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Na targach ze swoją bogatą i różnorodną ofertą zaprezentowało się 374 wystawców prezentujących nowoczesne maszyny rolnicze, nasiona, nawozy, środki ochrony roślin, pasze, wyposażenie budynków inwentarskich, materiały budowlane, krzewy i wyroby rękodzielnicze, tradycyjną żywność oraz zwierzęta. Podczas Targów podsumowano liczne konkursy, które prowadzone były przez cały rok oraz podczas trwania imprezy. Podczas Targów wystąpiło 10 zespołów artystycznych. Targi odwiedziło około 45 000 osób.

Szczegółowa informacja o działalności promocyjnej znajduje się w załącznikach nr 9 i 10.

V. Działalność informacyjna

Na zaplanowanych 519 **artykułów** pracownicy W-MODR przygotowali 512. Publikowane były one w miesięczniku Ośrodka „Bieżące Informacje”, Gazecie Olsztyńskiej, „Rolniczym ABC” i innych specjalistycznych czasopismach.

Artykuły dotyczyły głównie technologii produkcji (roślinnej i zwierzęcej), rozwoju obszarów wiejskich i możliwości uzyskania środków pochodzących z funduszy UE, ekonomiki i przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego i agroturystyki. Poruszano także problematykę ekologii i ochrony środowiska, rybacką, pszczelarską (*szczegóły zawarte w załączniku nr 11*).

W ramach działalności wydawniczej ukazało się 11 numerów miesięcznika „Bieżące Informacje” w łącznym nakładzie 44 000 egz. Wydano ponadto, na zaplanowanych 50 tytułów, 51 **broszur i ulotek** (*szczegóły zawarte są w załączniku 12*). Były one kolportowane wśród rolników i mieszkańców obszarów wiejskich na organizowanych szkoleniach, seminariach, konferencjach, imprezach wystawienniczych oraz bezpośrednio przez doradców terenowych. Łącznie wydano 21 660 egz. ulotek i broszur oraz 2 525 egz., materiałów szkoleniowych i konferencyjnych.

Działalność informacyjna to także **Informacja rynkowa** - działanie to polegało na zbieraniu przez wyznaczonych doradców terenowych informacji na temat cen płodów rolnych na lokalnych targowiskach, a także cen nawozów, środków ochrony roślin, pasz i usług rolniczych w powiatach. Na ich podstawie sporządzane były cotygodniowe raporty, które następnie były przekazywane do MRiRW. Doradcy z PZDR zbierali również informacje dotyczące cen w lokalnych jednostkach zajmujących się skupem mleka oraz żywca wołowego i wieprzowego. Na podstawie uzyskanych informacji do miesięcznika „Bieżące Informacje” opracowano 11 wkładek pn. „Agrorynek”. Poza tym sporządzono i wysłano do Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie 8 sprawozdań dotyczących rynku nawozów mineralnych w województwie warmińsko-mazurskim oraz kontynuowano współpracę z portalem internetowym farmer.pl polegającą na comiesięcznym przekazywaniu cen skupu płodów rolnych.

Przy wykorzystaniu zebranych przez doradców z terenu informacji dotyczących cen środków do produkcji rolniczej oraz cen skupu płodów rolnych i usług rolniczych opracowano szereg kalkulacji dotyczących opłacalności produkcji rolnej. Wykazano opłacalność prowadzenia produkcji roślinnej na przykładzie najpopularniejszych w naszym województwie gatunków roślin uprawnych oraz zwierząt hodowlanych. Kalkulacje te były publikowane w miesięczniku „Bieżące Informacje” oraz na stronie internetowej Ośrodka.

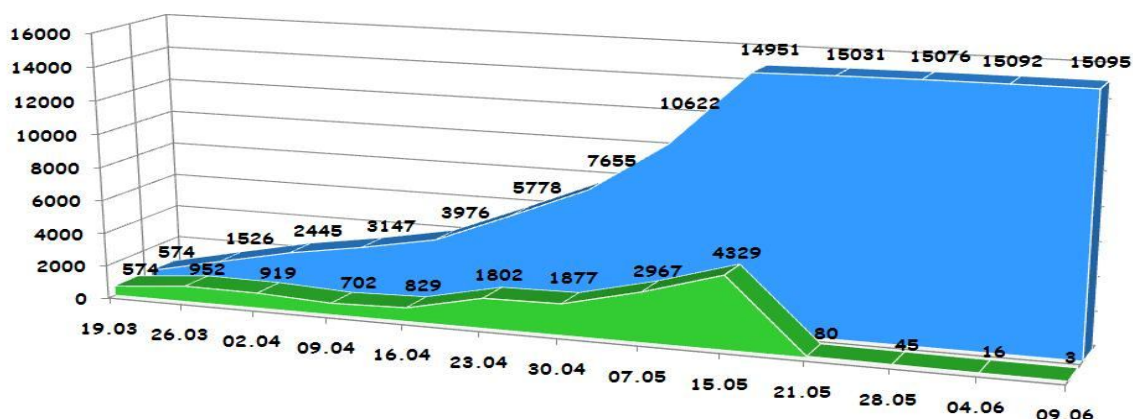
VI. Działalność komercyjna

Ramy prowadzonej przez W-MODR działalności komercyjnej określa art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2004 r. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.). Przychody z działalności komercyjnej za 2009 r. wyniosły 4 173 tys. zł, co w przeliczeniu na jednego pracownika stanowiło 20,8 tys. zł.

Realizację zaplanowanej działalności komercyjnej przez zespoły doradców ujęto w załączniku nr 13.

- 1) **Wypełnianie wniosków o płatności bezpośrednie** – do dnia 09.06.2009 r. pracownicy W-MODR wypełnili razem 15 095 wniosków;

Wykres 2. Monitoring wykonanych przez doradców i specjalistów W-MODR wniosków o dopłaty bezpośrednie w kampanii 2009 r.

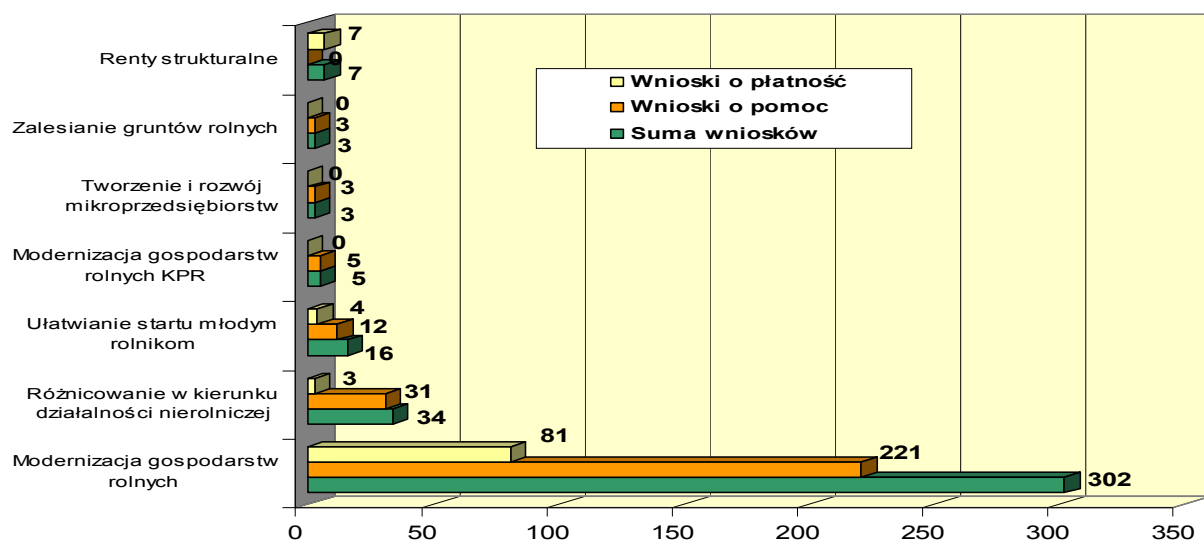
- 2) **Wypełnianie wniosków w ramach działań z PROW na lata 2007-2013** – 3 204 wnioski.

W 2009 r. doradcy i specjaliści W-MODR udzielali beneficjentom pomocy przy opracowywaniu wniosków i planów następujących działań PROW 2007-2013:

- Ułatwianie startu młodym rolnikom
- Modernizacja gospodarstw rolnych
- Program rolnośrodowiskowy
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- Programy rolnośrodowiskowe
- Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach ONW
- Renty strukturalne – II wnioski z naboru 2008 r.
- Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne

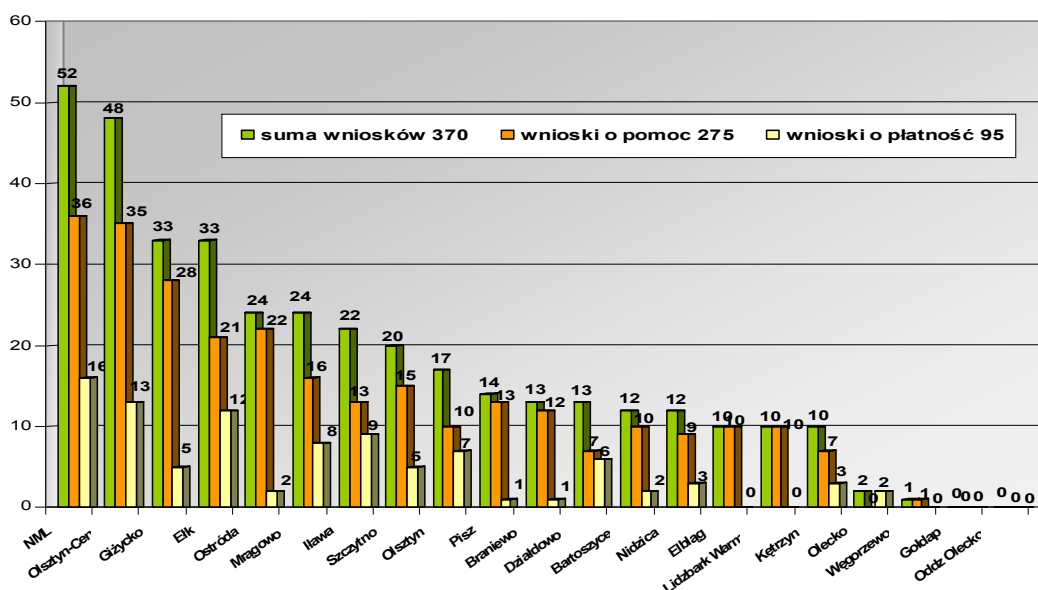
Ponadto pracownicy PZDR opracowywali wnioski o przyznanie pomocy na zakup nowych maszyn i urządzeń do produkcji rolnej w ramach Krajowego Programu restrukturyzacji (*dotyczy producentów buraków cukrowych*) „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Wykres nr 3. Liczba wniosków z realizacji działań PROW 2007-2013 (oprócz programu rolnośrodowiskowego)

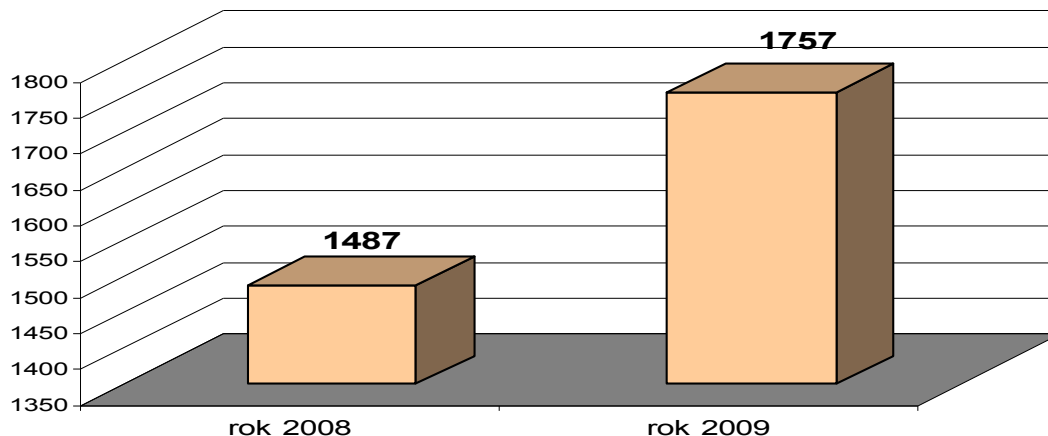
Powyższy wykres przedstawia liczbę wniosków sporządzonych przez specjalistów W-MODR wg działań (oprócz programu rolnośrodowiskowego). Razem opracowano 370 wniosków, z czego 275 to wnioski o przyznanie pomocy, 95 to wnioski o płatność. Mała liczba wniosków w porównaniu do liczby wniosków przyjętych przez ARiMR wynika przede wszystkim z faktu, że terminy naboru wniosków do głównych działań nałożyły się na okres składania wniosków o płatności bezpośrednie i ONW oraz z programów rolnośrodowiskowych.

Wykres nr 4. Liczba wniosków z PROW 2007-2013 (oprócz programu rolnośrodowiskowego) wg komórek organizacyjnych i zespołów

W roku 2009 doradcy W-MODR opracowali dokumentację niezbędną do ubiegania się o **płatności rolnośrodowiskowe** dla 1 757 rolników. W roku poprzednim z pomocy takiej skorzystało 1 487 rolników.

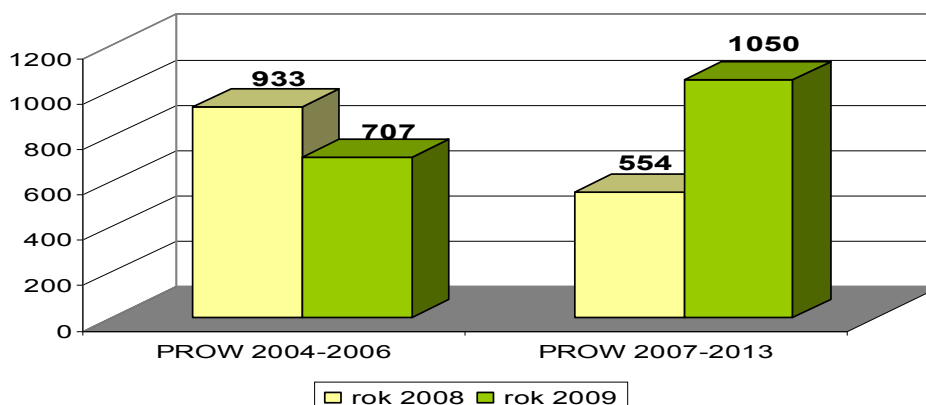
Wykres nr 5. Liczba rolników, dla których doradcy W-MODR sporządzili dokumentację rolnośrodowiskową

W roku 2009 z pomocy doradców W-MODR skorzystało :

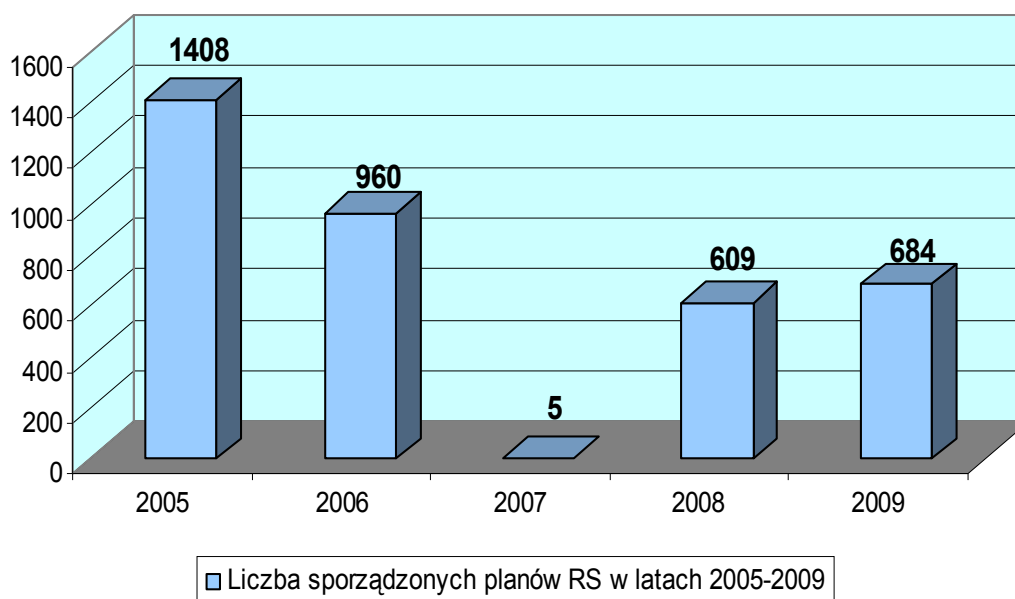
- 707 rolników realizujących program rolnośrodowiskowy według zasad PROW 2004-2006. Doradcy sporządzali dla nich wnioski kontynuacyjne wraz załącznikami graficznymi;
- 1 050 rolników realizujących program rolnośrodowiskowy według zasad PROW 2007-2013. Sporządzono:
 - o 366 wniosków kontynuacyjnych wraz załącznikami graficznymi na ortofotomapach dla rolników, którzy rozpoczęli realizację programów rolnośrodowiskowych w roku 2008;
 - o 684 plany rolnośrodowiskowe wraz z wnioskami o pierwszą płatność dla tych, którzy rozpoczęli realizację zadań w roku 2009.

Wykres nr 6. Liczba rolników korzystających z pomocy W-MODR w podziale na „stary” i „nowy” PROW

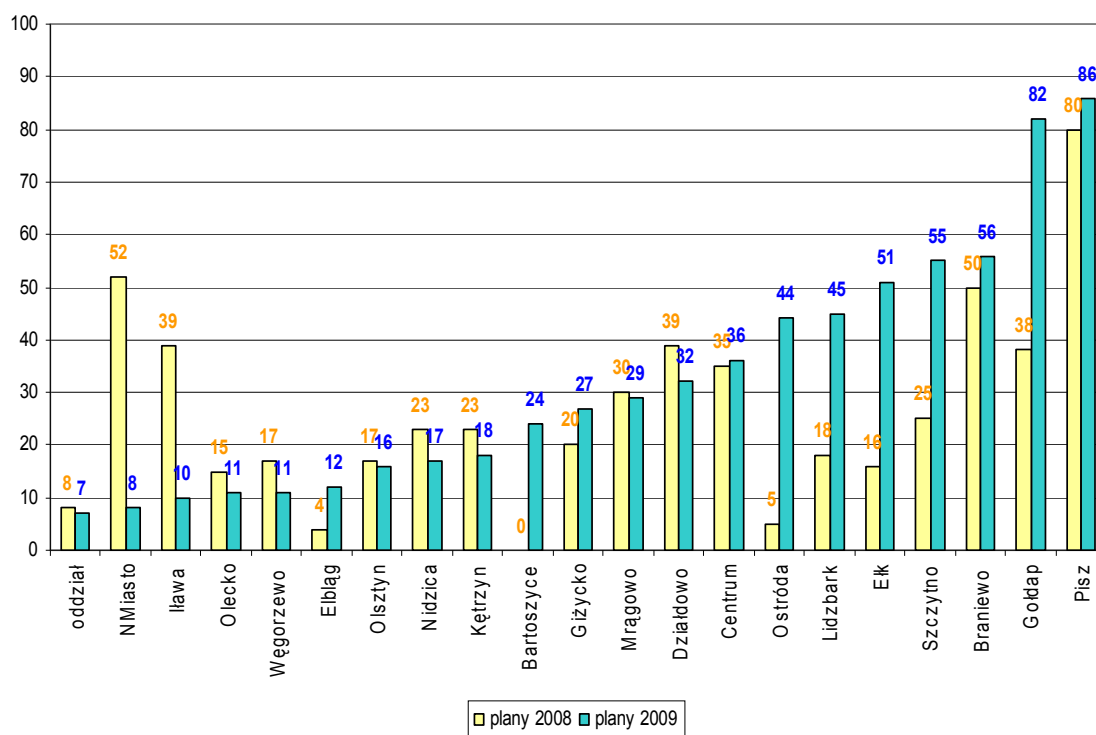
Przystąpienie do programów rolnośrodowiskowych wiąże się z podjęciem przez rolnika pięcioletniego zobowiązania na podstawie opracowanego przez uprawnionego doradcę planu rolnośrodowiskowego. Dynamikę liczby opracowanych przez W-MODR planów rolnośrodowiskowych w latach 2005-2009 przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres nr 7. Liczba sporządzonych planów rolnośrodowiskowych w latach 2005-2009

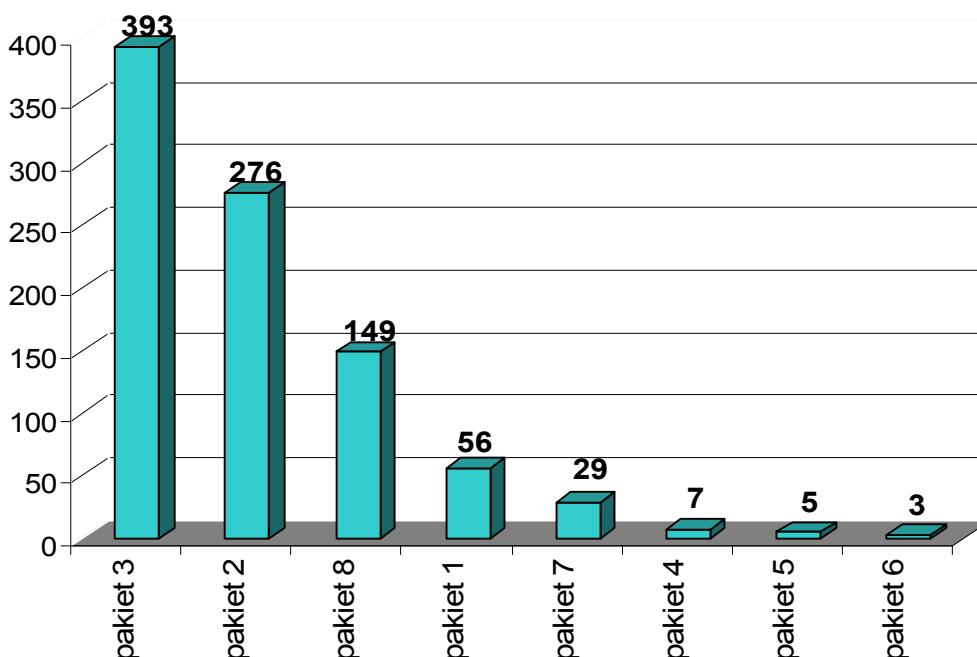

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę dokumentacji rolnośrodowiskowej sporządzonej przez doradców w komórkach organizacyjnych i zespołach w roku 2008 i 2009.

Wykres nr 8. Liczba rolników, dla których sporządzono dokumentację w roku 2008 i 2009 w podziale na komórki organizacyjne i zespoły

Wykres nr 9. Liczba poszczególnych pakietów, z których korzystają rolnicy rozpoczynający realizację programów rolnośrodowiskowych w roku 2009

Pakiet 1 – Rolnictwo zrównoważone

Pakiet 2 – Rolnictwo ekologiczne

Pakiet 3 – Ekstensywne trwałe użytki zielone

Pakiet 4 – Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000

Pakiet 5 – Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000

Pakiet 6 – Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie

Pakiet 7 – Zachowanie zagrożonych zasobów zwierząt w rolnictwie

Pakiet 8 – Ochrona gleb i wód

Uwagi do poszczególnych działań PROW 2007- 2013:

- ✓ **Ułatwianie startu młodym rolnikom** - pomimo dużego zainteresowania tym działaniem, niewielu rolników spełniało wymagane kryteria, w szczególności dotyczące powierzchni gospodarstwa. Część zainteresowanych rolników oczekiwała na zapowiadany nabór wniosków z działania *Renty strukturalne*, aby złożyć wniosek jako następcę. W 2009 r. naboru do rent strukturalnych nie było. Specjaliści W-MODR opracowali 12 wniosków o pomoc i 4 wnioski o płatność. Do BP ARiMR złożono łącznie 45 wniosków. Nabór trwał od 25 marca do 31 grudnia 2009 r.
- ✓ **Modernizacja gospodarstw rolnych** - specjaliści W-MODR opracowali 221 wniosków o pomoc oraz 81 wniosków o płatność. Do BR ARiMR wpłynęło 1 296 wniosków. W bieżącym roku nabór wniosków trwał od 21 do 28 kwietnia 2009 r.
- ✓ **Program rolnośrodowiskowy** – w 2009 r. funkcjonowały dwa programy rolnośrodowiskowe w oparciu o odmienne zasady:
 - I – program rolnośrodowiskowy w ramach PROW 2004-2006,
 - II – program rolnośrodowiskowy w ramach PROW 2007-2013.

Nabór wniosków od rolników, którzy pragnęli rozpocząć zobowiązanie rolnośrodowiskowe według I programu odbywał się w latach 2004-2006, a II programu na przestrzeni roku 2008 i 2009.

- ✓ **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej** - doradcy W-MODR opracowali 31 wniosków o pomoc i 3 wnioski o płatność. Do W-M OR ARiMR złożono 148 wniosków. W województwie warmińsko-mazurskim wnioski były przyjmowane od 15 kwietnia do 12 czerwca 2009 r.
- ✓ **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw** - specjaliści Centrum W-MODR opracowali 3 wnioski o przyznanie pomocy. Do BR ARiMR złożono 176 wniosków. Nabór wniosków trwał od 5 do 15 maja 2009 r.
- ✓ **Renty strukturalne** - opracowano 7 wniosków kontynuacyjnych (II wniosek) z poprzedniego naboru. W roku 2009 nie było naboru wniosków z tego działania, a zainteresowanie rolników było bardzo duże.
- ✓ **Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne** - doradcy terenowi opracowali 3 wnioski o zalesienie gruntów rolnych. Do BR ARiMR wpłynęło 191 wniosków. Nabór wniosków trwał od 1 czerwca do 31 lipca 2009 r.
- ✓ **Modernizacja gospodarstw rolnych z krajowego programu restrukturyzacji** - doradcy W-MODR opracowali 5 wniosków. Agencja Rynku Rolnego OR przyjmowała wnioski o pomoc w terminie od 20 listopada do 10 grudnia 2009 r.

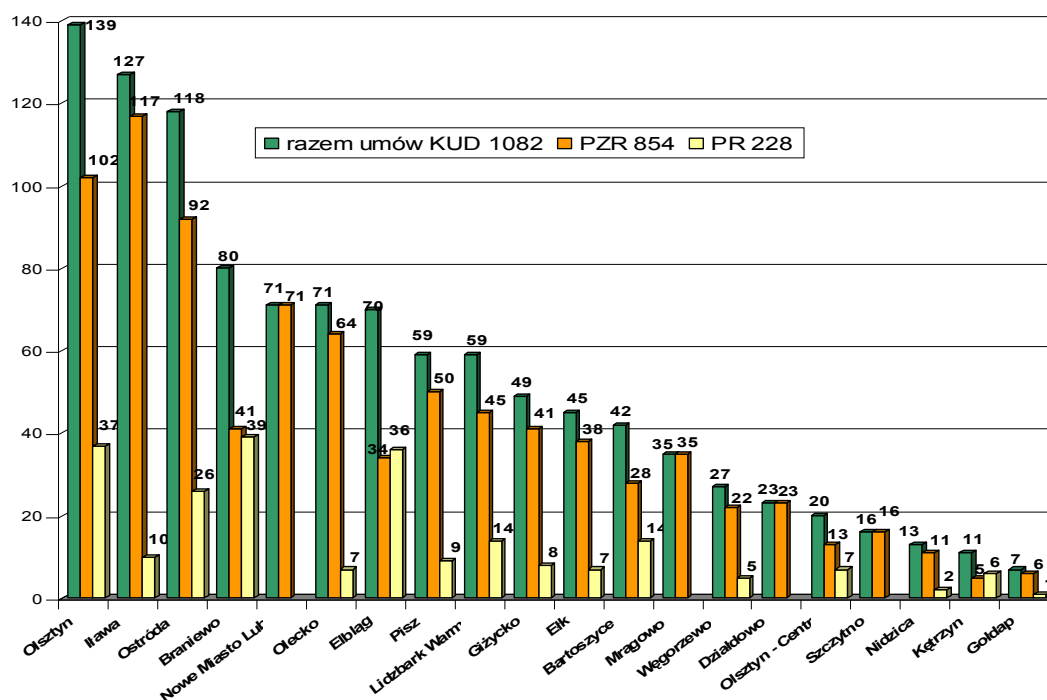
3) **Umowy o świadczenie usług w ramach działania PROW 2007-2013 „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”** – działanie to umożliwia rolnikom i posiadaczom lasów otrzymanie wsparcia finansowego i merytorycznego poprzez korzystanie z doradztwa w celu dostosowania gospodarstwa rolnego do spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (*cross-compliance*). Dostosowanie gospodarstw do wielu wymogów UE jest dużym wyzwaniem, zarówno dla W-MODR, jak i samych rolników; jest procesem trudnym dla wielu rolników szczególnie, gdy chodzi o dostosowania wymagające działań inwestycyjnych i środków finansowych. Rolnicy mogą ubiegać się o wsparcie finansowe na korzystanie z usług doradczych w ramach powyższego działania, podpisując umowę z W-MODR, a następnie składając stosowny wniosek do biur powiatowych ARiMR. Ważniejsze etapy w realizacji umowy:

- a) rolnicy, którzy już złożyli wnioski o pomoc, otrzymają od ARiMR decyzję o przyznaniu płatności,
- b) kolejnym, najważniejszym etapem we współpracy z gospodarstwem, będzie ocena spełnienia wymogów w poszczególnych obszarach przez uprawnionych doradców. W Ośrodku już ponad 130 osób posiada uprawnienia obowiązujące do świadczenia takich usług. Usługi doradcze to nie tylko ocena, ale także doradztwo w zakresie obowiązujących wymogów i pomoc w prowadzeniu dokumentacji oraz wskazanie źródeł i zakresu współfinansowania,
- c) po dokonaniu i potwierdzeniu oceny dostosowania gospodarstwa, beneficjenci będą składać do biur powiatowych ARiMR wnioski o refundację części kosztów usług doradczych określonych w stosownym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dot. tego działania,
- d) kolejny etap to opracowanie planów dostosowania gospodarstw do wymogów wzajemnej zgodności oraz zasad bhp (*w przypadku ich nie spełnienia*). W projekcie zmian do rozporządzenia dot. tego działania przewiduje się również rozszerzenie pakietu współfinansowanych usług doradczych w wysokości 80%, takich jak:
 - *przygotowanie planów rozwoju gospodarstwa dla niektórych działań w ramach PROW 2007-2013,*

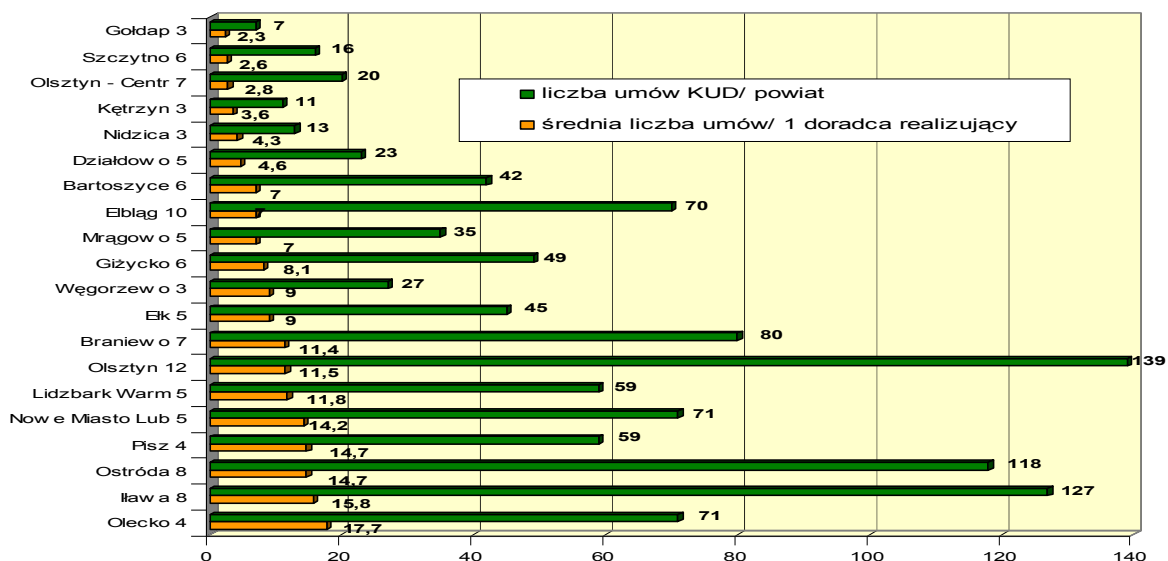
- sporządzanie biznesplanów na potrzeby uzyskania kredytów na rozwój gospodarstw,
- opracowanie planu i zmian dot. działalności rolnośrodowiskowej,
- opracowanie planów nawożenia, atestacje opryskiwaczy.

W roku 2009 W-MODR podpisał z rolnikami 1 082 umowy.

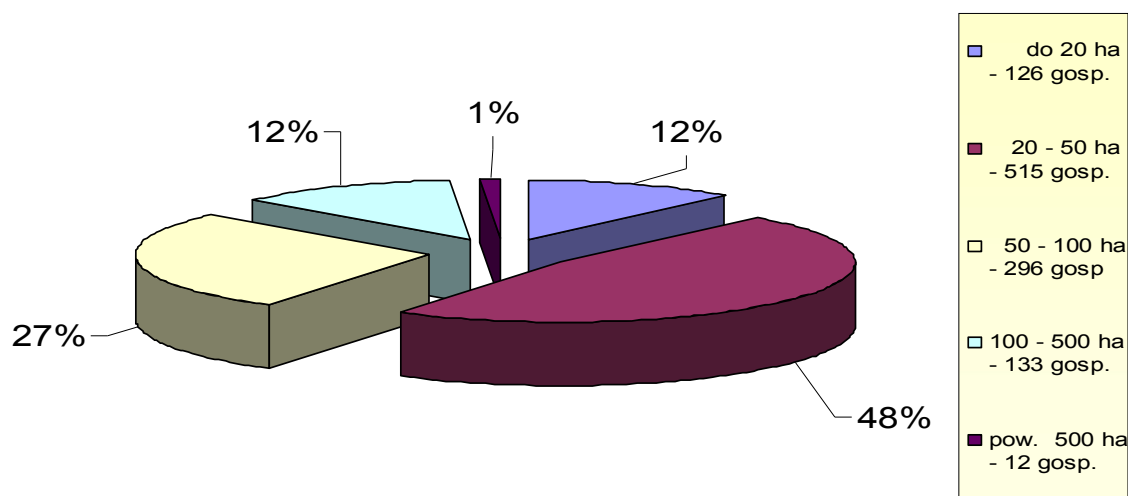
Wykres nr 10. Liczba podpisanych umów w podziale na produkcję roślinną oraz zwierzęcą i roślinną

Wykres nr 11. Liczba umów przypadająca na realizującego doradcę

Wykres nr 12. Udział gospodarstw, które podpisały umowę z W-MODR wg grup obszarowych

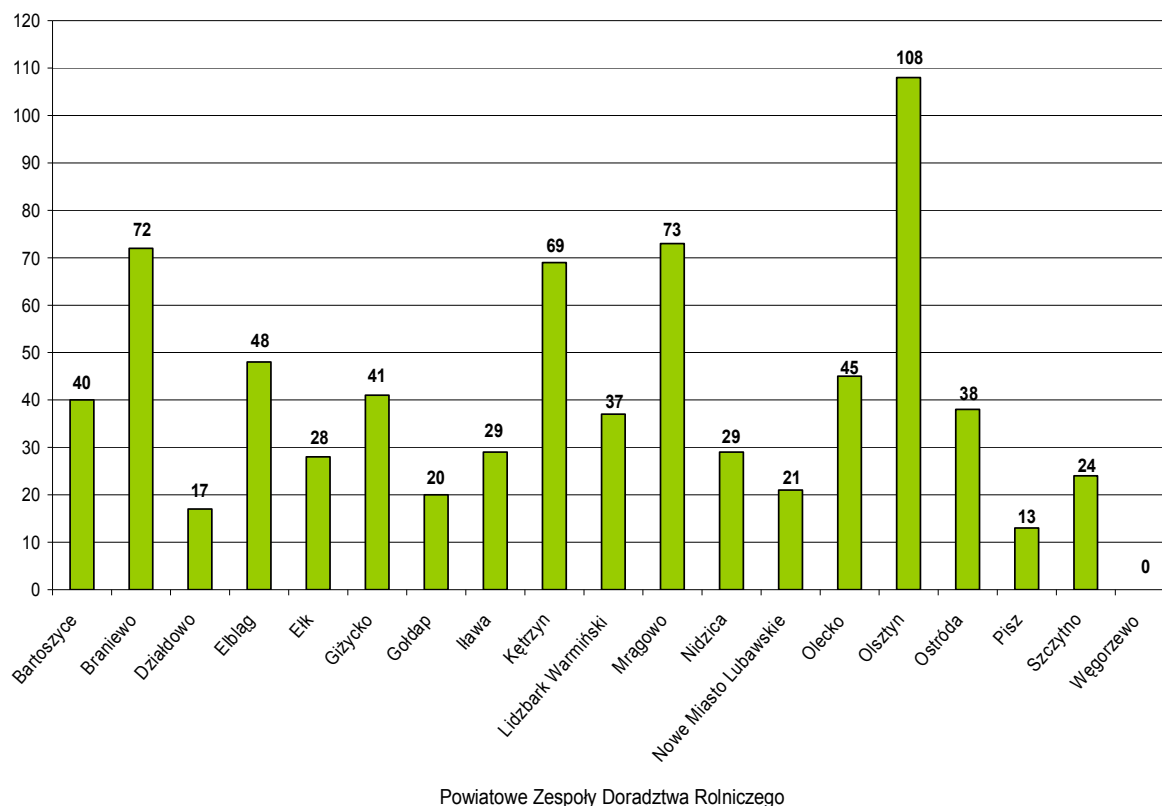

Wnioski złożone do 08.01.2010 r. o dofinansowanie płatnych usług doradczych w poszczególnych województwach wg ARiMR:

		Działanie 114 - Rolnicy	
Oddział Regionalny	Limit na rok 2009	Wnioski złożone	
		Liczba wniosków	Łączna maksymalna prognozowana kwota pomocy [zł]
Dolnośląski	767200000,00	58	98 800,00
Kujawsko - pomorski		1 290	3 403 300,00
Lubelski		185	664 750,00
Lubuski		15	36 700,00
Łódzki		255	967 100,00
Małopolski		150	423 050,00
Mazowiecki		521	1 979 400,00
Opolski		577	1 432 650,00
Podkarpacki		735	1 566 650,00
Podlaski		178	650 750,00
Pomorski		508	2 217 318,00
Śląski		198	428 100,00
Świętokrzyski		52	260 900,00
Warmińsko - mazurski		1283	6 650 250,00
Wielkopolski		716	3 852 700,00
Zachodniopomorski		1 291	4 294 800,00
Razem Działanie		8 012	28 927 218,00

- 4) Realizowano zadanie ponadprogramowe - **atestacja opryskiwaczy**. Wykonano 752 atestacje z wynikiem pozytywnym.

Wykres nr 13. Liczba opryskiwaczy, w podziale na powiaty, dla których przeprowadzono atestację

- 5) **Rachunkowość FADN** – W-MODR kontynuował współpracę zawartą w 2004 r. z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB. Gromadzono i przetwarzano dane rachunkowe z gospodarstw rolnych w ramach Systemu Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN. Przy Polskim FADN w W-MODR pracuje 77 rachmistrzów, których nadzoruje 3 koordynatorów. Liczbę książek rachunkowych FADN prowadzonych w poszczególnych powiatach w 2009 r. przedstawia *załącznik nr 14*.
- 6) W ramach funkcjonującego przy W-MODR Ośrodka Oświatowo-Szkoleniowego jako placówki kształcenia ustawicznego **zorganizowano komercyjne szkolenia i kursy**, tj.:
- szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy – 111 szkoleń dla 3 281 uczestników;
 - szkolenia w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin – 2 szkolenia dla 39 uczestników;
 - kursy operatorów kombajnów zbożowych – 6 kursów dla 141 uczestników;
 - szkolenie operatorów pilarek spalinowych – 1 szkolenie dla 29 uczestników;
 - kurs agroturystyczny – 1 kurs dla 13 uczestników;
 - egzamin przed Państwową Komisją Egzaminacyjną na tytuł zawodowy w zawodzie rolnik – 1 egzamin dla 17 uczestników.

VII. Inne zadania

1. Doskonalenie kadry własnej

Specjaliści i doradcy W-MODR stale podnoszą swoją wiedzę i umiejętności, a także śledzą zmiany w dziedzinach mających związek z rolnictwem. Doskonalenie odbywa się głównie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach, warsztatach, a także w formie samokształcenia. Udział doradców W-MODR w ważniejszych formach doskonalenia organizowanych przez instytucje zewnętrzne przedstawiono poniżej

Doskonalenie kadry doradczej W-MODR organizowane przez instytucje zewnętrzne

Lp.	Temat	Sposób realizacji - forma kształcenia	Termin realizacji	Podmiot organizujący doskonalenie
1	Szkolenie trenerów w zakresie PROW 2007-2013	szkolenie stacjonarne (38 osób)	od 2008 r. 05-06.01.2009 r.	CDR w Brwinowie
2	II etap szkolenia dla kandydatów na doradców rolnośrodowiskowych	szkolenie stacjonarne (38 osób)	26-30.01.2009 r.	CDR w Brwinowie
3	Komputerowe wspomaganie zarządzania gospodarstwem rolnym	e-learning (60 osób)	23.03.-19.04.2009 r.	CDR w Brwinowie
4	Nowoczesne metody zarządzania i kierowania jednostką doradztwa rolniczego	szkolenie stacjonarne (5 osób)	25.05.-03.06.2009 r.	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
5	Marketing produktów rolniczych ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży bezpośredniej	szkolenie stacjonarne (5 osób)	15-17.06.2009 r.	MRiRW we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu
6	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności oraz bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym – <i>szkolenie uzupełniające</i>	szkolenie stacjonarne (147 osób)	1.06-15.10.2009 r.	CDR w Brwinowie
7	Wymiana doświadczeń i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy jednostek doradztwa rolniczego z LGD	seminarium internetowe (5 osób)	19.06.2009 r.	CDR w Brwinowie O/Kraków
8	Technika Ochrony Roślin	szkolenie stacjonarne (22 osoby)	01.07.2009 r.	UWM
9	Ekonomika rolnictwa i zarządzanie gospodarstwem rolnym	e-learning (27 osób)	01.09.-10.10.2009 r.	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
10	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym (<i>cross-compliance</i>)	e-learning + warsztaty (15 osób)	10.09-13.10.2009 r.	CDR w Brwinowie
11	Nowe technologie w produkcji roślinnej i zwierzęcej, w tym metody integrowane	e-learning (9 osób)	10.09.-07.10.2009 r.	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
12	Zmiany w PROW na lata 2007-2013	szkolenie stacjonarne (98 osoby)	27.10.2009 r.	CDR w Brwinowie, FAPA
13	Działania WODR wpływające na rozwój osobowości rolników	seminarium (52 osoby)	24.11.2009 r.	W-MODR, CDR w Brwinowie O/Poznań
14	Przetwórstwo ekologiczne na poziomie gospodarstwa	szkolenie stacjonarne (3 osoby)	15-16.12.2009 r.	CDR w Brwinowie O/Radom

Podnoszeniu wiedzy, doskonaleniu umiejętności doradców, a także przekazywaniu jednolitych metodyk pracy doradcy rolniczego służyły również spotkania specjalistów z Centrali i Oddziału Olecko z doradcami terenowymi. Tematyka tych spotkań uzależniona była w znacznej mierze od specyfiki terenu, na którym zespoły doradców prowadzą swoje działania. Przedstawia je poniższa tabela.

Doskonalenie kadry własnej w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

Lp.	Temat doskonalenia	Ilość spotkań
1	Technologia produkcji roślinnej i zwierzęcej zgodnie z ochroną środowiska i dobrostanem zwierząt; programy rolnośrodowiskowe	26
2	Analiza raportu indywidualnego gospodarstwa na podstawie gospodarstw Polskiego FADN	19
3	Analiza popełnianych błędów przez doradców podczas dokonywania zapisów w książkach Polskiego FADN	19
4	Ubezpieczenia w rolnictwie	13
5	Doskonalenie technologii produkcji sadowniczej i warzywniczej	12
6	Podstawy gospodarki rybackiej oraz źródła finansowania rybactwa z PO „Ryby 2007-2013”	10
7	Stare i nowe informacje o PROW 2007-2013 (w tym: jak przygotować się do działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”)	9
8	Organizacja różnych form szkoleniowych i pracy biurowej	6
9	Ochrona środowiska naturalnego w gospodarstwie rolnym	5
10	VAT w rolnictwie	3

2. Działalność realizowana w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE:

- a. **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich** – zadanie MRiRW zlecone do realizacji przez CDR w Brwinowie; szkolenia realizowane były w styczniu i lutym 2009 r. Przeprowadzono 19 szkoleń, w których wzięło udział 2 065 osób, w tym 1 917 rolników.

Liczba uczestników szkoleń nt PROW

PZDR	Liczba szkoleń	Liczba osób/w tym rolników
Bartoszyce	1	105/98
Braniewo	1	110/93
Działdowo	1	100/94
Elbląg	1	100/93
Ełk	1	120/101
Giżycko	1	105/102
Gołdap	1	100/99
Iława	1	101/100
Kętrzyn	1	102/52
Lidzbark War.	1	108/106
Mragowo	1	111/110
Nidzica	1	103/97
Nowe M. Lub.	1	108/108
Olecko	1	100/94
Olsztyn	1	100/99
Ostróda	1	101/98
Pisz	1	100/93
Szczytno	1	191/188
Węgorzewo	1	100/92
Razem	19	2065/1917

b. Wsparcie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) oraz wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt - szkolenie dla beneficjentów działania „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych”. Uczestnikami 2 szkoleń byli rolnicy (40 osób) korzystający z pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych” (z II naboru) z Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006, którzy powinni w ciągu 6 miesięcy i siedmiu dni od otrzymania trzeciej raty płatności złożyć w BP ARiMR „Oświadczenie o zrealizowaniu przedsięwzięć”, zgodnie z planem rozwoju gospodarstwa niskotowarowego. Terminowe dostarczenie oświadczenia, z którego wynika pełna realizacja zakładanych zadań/celów, jest warunkiem wypłacenia rolnikom czwartej i piątej raty wsparcia finansowego o równowartości 1250 EURO rocznie. Uczestnicy szkolenia otrzymali materiały szkoleniowe i stosowne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Materiały szkoleniowe opracowano w II częściach: I część ONW i informacje dot. działania „Wsparcie gospodarstw niskotowarowych”, część II dotyczyła programów rolnośrodowiskowych.

c. Możliwości współpracy i pozyskania środków finansowych w ramach osi 4 Leader - porozumienie o współpracy zawarte pomiędzy Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego a W-MODR. Termin realizacji - 30.07.2009 r. W seminarium uczestniczyło 91 osób (*przedstawiciele LGD, doradcy W-MODR współpracujący z LGD, potencjalni beneficjenci, przedstawiciele wybranych instytucji współpracujących z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich, media*). Realizacja zadania pozwoliła na:

- zdobycie i poszerzenie wiedzy dotyczącej wdrażania działania i procedur pozyskiwania środków finansowych w ramach PROW na lata 2007-2013,
- przekazanie i upowszechnienie swoich doświadczeń między przedstawicielami zaproszonych LGD, partnerów współpracujących z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich oraz instytucji związanych z wdrażaniem PROW na lata 2007-2013,
- nawiązanie kontaktów między uczestnikami, co może skutkować dalszą współpracą,
- określenie obszarów współpracy między partnerami.

Efektem seminarium było również wspólne stoisko LGD promujące ich działalność, podczas XVI Jesiennych Targów Rolniczych „Wszystko dla rolnictwa”.

3. Realizacja projektu „Wymiana doświadczeń w zakresie reformy samorządowo-terytorialnej w Polsce i na Ukrainie, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju instytucji odpowiedzialnych za rolnictwo i obszary wiejskie”, który został zgłoszony do konkursu oraz zakwalifikowany do realizacji i dofinansowania przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. Celem projektu była wymiana doświadczeń w zakresie reformy samorządowo-terytorialnej w Polsce i na Ukrainie z uwzględnieniem szczególnej roli i rozwoju instytucji odpowiedzialnych za rolnictwo i obszary wiejskie. Podczas 14-dniowej wizyty w Polsce, 30-osobowa delegacja Rady Powiatowej w Kołomyi, zapoznała się ze strukturą oraz zadaniami: samorządu terytorialnego, administracji rządowej oraz instytucji działających na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Rynku Rolnego, Agencji Nieruchomości Rolnych, Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Doświadczenia strony polskiej zdobyte przed i po akcesji do UE zostały przekazane podczas wykładów przeprowadzonych przez merytorycznych pracowników w/w jednostek.

Ponadto uczestnicy delegacji podczas wizyt zapoznali się z działalnością specjalistycznych gospodarstw rolnych oraz zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego. Pozwoli to uniknąć błędów oraz dokonać korekt planowanych założeń reformy samorządowo-terytorialnej z uwzględnieniem roli instytucji działających na rzecz rolnictwa.

W części dotyczącej realizacji projektu na Ukrainie, podczas 7-dniowej wizyty 17-osobowej delegacji z Polski, zorganizowane były 3 warsztaty oraz konferencja, w której łącznie uczestniczyły 274 osoby. Uczestnicy projektu zostali zapoznani z aktualnymi problemami w rolnictwie po ponad 5-letnim funkcjonowaniu Polski w Unii Europejskiej. Na warsztatach poruszano przede wszystkim problematykę: usług agroturystycznych jako alternatywnych źródeł dochodu, możliwości poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz roli doradztwa rolniczego w podnoszeniu kwalifikacji rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Całkowity koszt projektu wyniósł 252 218,49 zł, w tym: dofinansowanie przez MSZ 222 629,69 zł oraz wkład własny W-MODR 29 588,80 zł.

Jesienią 2009 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP ogłosiło kolejny konkurs na realizację projektów „*Pomoc zagraniczna 2010*”. W-MODR przystąpił do konkursu. Pracownicy Sekcji opracowali projekt pt. „*Wymiana doświadczeń doradztwa rolniczego pomiędzy Polską i Ukrainą w zakresie rozwoju rolnictwa, w tym ekologii i odnawialnych źródeł energii*”. Podstawowym celem projektu jest wymiana doświadczeń doradztwa rolniczego pomiędzy Polską i Ukrainą w zakresie rozwoju rolnictwa, w tym ekologii i odnawialnych źródeł energii w obwodach iwanofrankowskim i rówieńskim. Założenia projektu przewidują różne formy szkoleniowe (wykłady stacjonarne, terenowe, wyjazdy do gospodarstw i instytucji) w zakresie bloków tematycznych: produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, odnawialnych źródeł energii i produkcji ekologicznej.

4. Realizacja projektu „Opiekun osób starszych - Twoim nowym zawodem” dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” na lata 2007-2013, priorytet VIII. Czas realizacji: 01.09.2009 r. - 31.08.2010 r. Projekt jest skierowany do 45 osób odchodzących z rolnictwa (rolników i domowników) z powiatów: elckiego, giżyckiego, gołdapskiego, oleckiego, piskiego, węgorzewskiego. W ramach projektu beneficjenci ostateczni otrzymają następujące formy wsparcia:

- doradztwo zawodowe indywidualne - 2 godz.
- psychologiczne doradztwo indywidualne - 1 godz.
- kurs przygotowujący do wykonywania zawodu opiekuna osób starszych - 100 godz.
- szkolenie językowe (do wyboru: język angielski lub język niemiecki) - 80 godz.
- zajęcia praktyczne w modelowych ośrodkach opieki społecznej - 40 godz.
- warsztaty psychologiczno-motywacyjne - 16 godz.

Kwota dofinansowania projektu wynosi 396 605,00 zł.

5. Realizacja zadania zleconego przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr OW I.-0721/16/2009 o nazwie: „**Upowszechnianie wiedzy ze znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników województwa warmińsko-mazurskiego a bezpieczeństwo żywności ludzi i zwierząt**”. Przeprowadzono 20 szkoleń powiatowych oraz konferencje podsumowującą realizację zadania.

Informację nt realizowanych projektów i programów ujęto w załączniku nr 15.

6. Zamówienia publiczne, zakupy, remonty.

W 2009 r. przeprowadzono następujące postępowania związane z koniecznością stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych:

- zapytanie o cenę na materiały eksploatacyjne do drukarek i kserokopiarek na 2009 r.,
- przetarg nieograniczony na paliwo do samochodów służbowych w 2009 r.,
- przetarg nieograniczony na dostawę 2 samochodów osobowych z homologacją ciężarową 5-osobową, fabrycznie nowych wyprodukowanych w 2009 r.,
- przetarg nieograniczony na przeprowadzenie kursu „Opiekun osób starszych”, szkolenia językowego oraz zajęć praktycznych.

Zakupiono:

- meble do nowopowstałego pomieszczenia biurowego w siedzibie W-MODR w Olsztynie,
- mebli i wyposażenie do kuchni,
- meble oraz materiały remontowe do siedziby PZDR Gołdap, PZDR Ostróda i PZDR Lidzbark Warmiński,
- 26 komputerów,
- 41 zestawów dla doradców niezbędnych przy sporządzaniu oceny dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów wzajemnej zgodności; zestaw stanowi: pehametr glebowy, dalmierz laserowy, miernik uniwersalny, wilgotnościomierz do gleby, laska glebowa.

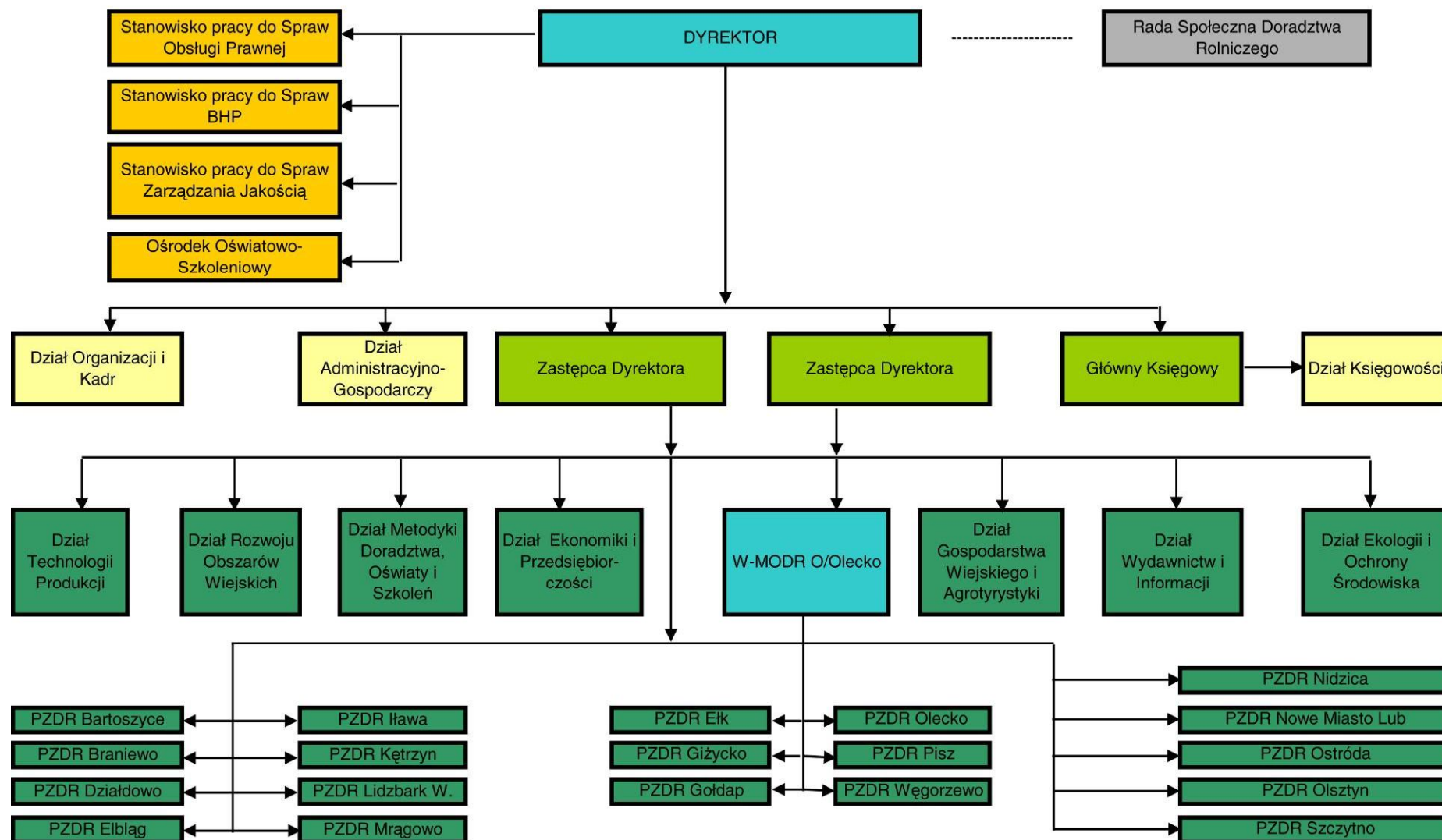
W grudniu 2009 r. sprzedano 2 samochody osobowe marki Daewoo Lanos.

Przeprowadzono remonty:

- małej sali wykładowej oraz przebudowę i aranżację pomieszczeń kuchennych, w wyniku czego utworzone zostało dodatkowe pomieszczenie biurowe,
- siedzib PZDR Gołdap, PZDR Ostróda i PZDR Lidzbark Warmiński,
- wykonano wiatę garażową wraz z podjazdem dla autobusu służbowego W-MODR,
- przebudowano wiatę garażową,
- uszczelniono i oczyszczono dach oraz udrożniono rynny,
- zamontowano 4 kamery monitorujące teren W-MODR,
- wymieniono zewnętrzne lampy oświetleniowe na terenie posesji W-MODR.

Schemat struktury organizacyjnej W-MODR w 2008 r.

Załącznik nr 1

W Ośrodku mogą być powoływane Zespoły Interdyscyplinarne (ponaddziałowe), tworzone na okres wykonania zadań szczególnych.

W Działach mogą być tworzone zespoły.

Załącznik nr 2

STAN ZATRUDNIENIA w W-MODR w OKRESIE 12 MIESIĘCY 2009 r. w osobach

Załącznik nr 3

Lp.	Komórki organizacyjne i zespoły												
		31.01.2009 r.	28.02.2009 r.	31.03.2009 r.	30.04.2009 r.	31.05.2009 r.	30.06.2009 r.	31.07.2009 r.	31.08.2009 r.	30.09.2009 r.	31.10.2009 r.	30.11.2009 r.	31.12.2009 r.
I	W-MODR OLECKO	15	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
II	W-MODR OLSZTYN	57	57	56	55	54	53	53	52	52	55	55	54
III	PZDR-y	127	127	126	124	122	122	122	123	124	122	123	125
1.	Bartoszyce	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
2.	Braniewo	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
3.	Działdowo	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7
4.	Elbląg	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
5.	Elk	6	6	6	5	5	5	6	6	6	6	6	6
6.	Giżycko	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7.	Gołdap	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8.	Iława	9	9	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8
9.	Kętrzyn	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10.	Lidzbark Warmiński	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
11.	Mragowo	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
12.	Nidzica	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
13.	Nowe Miasto Lubawskie	7	7	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5
14.	Olecko	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15.	Olsztyn	15	15	15	15	14	14	14	14	14	14	14	14
16.	Ostróda	9	9	9	8	7	7	7	7	8	8	8	9
17.	Szczytno	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
18.	Pisz	6	6	6	7	7	7	7	8	8	7	7	7
19.	Węgorzewo	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
RAZEM		199	199	196	193	190	189	189	189	190	191	192	192

osoby na urlopach bezpłatnych	4	4	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6
OGÓŁEM	203	203	201	198	195	194	194	195	196	197	198	198	198

DZIAŁALNOŚĆ		PZDR		Centrala i Oddział		Województwo		
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	% wykonania
I	Działalność upowszechnieniowa:							
1	Wdrożenia			11	13	11	13	118,18
2	Demonstracje	243	222	3	7	246	229	93,09
3	Pokazy	119	129	13	7	132	136	103,03
4	Dni Pola	2	2	3	2	5	4	80,00
II	Działalność szkoleniowa:							
1	Szkolenia wiejskie	182	170			182	170	93,41
2	Szkolenia gminne	281	328			281	328	116,73
3	Szkolenia powiatowe	109	135			109	135	123,85
4	Seminaria wojewódzkie			19	28	19	28	147,37
5	Konferencje wojewódzkie			19	17	19	17	89,47
6	Wyjazdy szkoleniowe	96	71	13	8	109	79	72,48
III	Działalność doradcza:							
1	Konsultacje	41625	74541	3023	5058	44648	79599	178,28
	w tym: wizyty w gospodarstwach		20348		275		20623	
IV	Działalność promocyjna:							
1	Wystawy (w tym: na dożynkach)	86	89	9	8	95	97	102,11
2	Konkursy	15	13	16	16	31	29	93,55
3	Kiermasze	1	1	5	4	6	5	83,33
4	Olimpiady			1	1	1	1	100,00
5	Targi	2	2	2	2	2	2	100,00
V	Działalność informacyjna:							
1	Artykuły	343	289	176	223	519	512	98,65
2	Broszury/ulotki			50	51	50	51	102,00
3	Informacja rynkowa	233	306	106	205	339	511	150,74
VI	Działalność komercyjna:							
1	Wnioski o płatności bezpośrednie	15164	14874	409	221	15573	15095	96,93
2	Ułatwianie startu młodym rolnikom	171	14	21	2	192	16	8,33
3	Renty strukturalne	225	7	3	0	228	7	3,07
4	Korzystanie z usług doradczych - produkcja roślinna - umowy	84	221	2	7	86	228	265,12
5	Korzystanie z usług doradczych - produkcja roślinna i zwierzęca - umowy	259	841	13	13	272	854	313,97
6	Modernizacja gospodarstw rolnych	262	266	28	36	290	302	104,14
7	Systemy jakości żywności	3	0			3	0	0,00
8	Grupy producentów rolnych	2	0	1	0	3	0	0,00
9	Program rolnośrodowiskowy 2004-2006	310	637	98	70	408	707	173,28
10	Program rolnośrodowiskowy 2007-2013, w tym:	500	977	78	73	578	1050	181,66
	plan z wnioskami (nowe)		641		43	0	684	
	wnioski kontynuacyjne		336		30	0	366	
11	Program rolnośrodowiskowy - korekty	208	200	29	31	237	231	97,47
12	Zalesianie gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne	50	3	3	0	53	3	5,66
13	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	88	27	23	7	111	34	30,63
14	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	17	0	6	3	23	3	13,04
15	Biznesplan, analizy, ekspertyzy	219	87	18	8	237	95	40,08
16	Kurs operatora kombajnów zbożowych	15	3	7	3	22	6	27,27
17	Kurs agroturystyczny				1	0	1	
18	Egzamin na tytuł zawodowy w zawodzie rolnik			4	1	4	1	25,00
19	Kolportaż "Bieżących Informacji"	29040	28120	1520	1572	30560	29692	97,16
20	Kolportaż "Rolniczego ABC"	6000	5482			6000	5482	91,37
21	Kolportaż ulotek	855	757	300	616	1155	1373	118,87
22	Rachunkowość FADN	499	559	1	1	500	560	112,00
23	Szkolenia chemiczne	92	111			92	111	120,65
24	Wnioski o dopłaty do materiału siewnego	69	172			69	172	249,28
25	Inne: Ekspertyzy, analizy i opracowania rybackie			4	10	4	10	250,00
26	Inne: Atestacja opryskiwaczy		752			752	752	
27	Inne: Szkolenia w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin				2	0	2	

Załącznik nr 5

Lp.	Metoda/Temat	Powiaty																												Razem			Osoba odpowiedzialna																
		barszyski	brzeski	działowski	elbląski	ełcki	głogowski	gołdapski	łomżyński	lidzbarski	mazowiecki	miński	nowogródski	ostki	ostrowski	piski	sztetynski	węgorzewski																															
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	% wykonania																	
I.	Wdrożenia:	1	0			0	1	1										1	1	1	0						4	3			1	1			2	1	11	13	118,18										
1	Porównanie plonowania pszenicy przewódki odm. Olwärt w warunkach siewu jesiennego i wiosennego																	1	1																		1	1	100,00	J. Rokicki/Kierownik PZDR									
2	Wprowadzenie do uprawy nowych odmian ziemniaków na potrzeby różnych kierunków użytkowania																																					1	1	100,00	J. Krupinski/Kierownik PZDR								
3	Zwalczanie polikliny marchwiarki z zastosowaniem pułapek feromonowych	1	0																																				2	0	0,00	S. Bawol/Kierownik PZDR							
4	Zwalczanie "Varroa destructor" metodami naturalnymi																																						1	1	100,00	J. Baraniewicz/Kierownik PZDR							
5	Innowacyjne technologie w zakresie stymulowania wzrostu produkcji materiału zarybieniowego cennych gatunków ryb							1	1											1	0																		2	2	133,33	T. Czarkowski/Kierownik PZDR							
6	Wpływ stosowania nawozu organiczno-mineralnego Goimar BM 88 na poprawę jakości owoców			1																																				x	1	x	S. Bawol/Kierownik PZDR						
7	Wpływ stosowania nawozu organiczno-mineralnego Goimar Goto na wzrost systemu korzeniowego brokuła																																								x	1	x	S. Bawol/Kierownik PZDR					
II.	Demonstracje:	13	13	16	16	8	10	20	22	12	8	11	10	10	6	6	23	26	12	10	11	13	14	6	7	7	12	9	8	8	24	24	14	8	12	8	17	17	6	6	246	229	93,09						
1	Technologia uprawy zbóż, ...	6	6	8	8	5	5	8	8	1	1	7	7	3	3	5	8	4	4	3	5	2	1	1	1	7	4	7	7	6	7	6	2	2	2	3	3	3	3	87	85	97,70	J. Rokicki/Kierownik PZDR						
2	Technologia uprawy rzepaku ozimego, ...	3	3	6	6			8	8				1	1	1	1	2	2	2	0	2	2				1	1				3	1	3	2	1	0			2	2	35	29	82,86	J. Rokicki/Kierownik PZDR					
3	Technologia uprawy ziemniaka, ...	1	1	1	1	1	1						1	1			2	2			2	2					2	2		2	2	1	1	1	1							12	12	100,00	J. Krupinski/Kierownik PZDR				
4	Odnowienie użytków zielonych, ...	3	3			1	1	1	1	1	1	7	5	2	0	2	2	2	2	4	4	4	4	4	2	2				1	1	4	4					4	2	7	7	1	1	49	41	83,67	K. Szozda, I. Miśko/Kierownik PZDR		
5	Technologia uprawy warzyw gruntowych, ...					1	3	1	1	1	2	2			2	2															1											6	9	150,00	S. Bawol/Kierownik PZDR				
6	Technologia uprawy sadów i jagodników, ...						1	1	2	0			1			2	1				1	1								1	1											7	5	71,43	S. Bawol/Kierownik PZDR				
7	Technologia produkcji trzody chlewnej, ...						1	1							3	3	1	1									2	2		3	3	2	2										12	12	100,00	B. Skowronek/Kierownik PZDR			
8	Technologia produkcji mleka, ...					1	1								1	1									2	2	1	1		3	3	1	1	1	2	1	2	2					13	12	92,31	B. Żelaznik, I. Miśko/Kierownik PZDR			
9	Technologia produkcji bydła mięsnego, ...														1	1															1											2	1	50,00	B. Żelaznik, I. Miśko/Kierownik PZDR				
10	Technologia produkcji żywcza baranego, ...														1	1																										1	1	100,00	J. Baraniewicz/Kierownik PZDR				
11	Technologia uprawy kukurydzy na kiszonkę														2	2					1	1						1	1														5	5	100,00	J. Rokicki/Kierownik PZDR			
12	Uprawa traw nasilennych i na paszę												1	1	1	1																										2	2	100,00	J. Rokicki/Kierownik PZDR				
13	Spełnienie wymogów dobru stanu w hodowli koni i kóz														1																2	2										2	3	150,00	J. Baraniewicz/Kierownik PZDR				
14	Integrowane met. zwalcz Varroa jacobsoni																																										1	1	100,00	J. Baraniewicz/Kierownik PZDR			
15	Deodoryzacja ścieków oraz pomieszczeń inwentarskich																																										1	1	100,00	Clak/Kierownik PZDR			
16	Organizacja ogrodu przydomowego pod potrzeby gospodarstwa i działalności agroturystycznej							2																																			1	1	100,00	B. Kogut/Kierownik PZDR			
17	Ochrona systemu korzeniowego ogorka gruntowego przed kompleksem chorób grzybowych przy zastosowaniu środka grzybobójczego Previcur Energy 640 SL																																													x	1	x	S. Bawol/Kierownik PZDR
18	Agrotechnika uprawy żyta przewódkowego odmiany Bojko																																										x	1	x	K. Szozda/Kierownik PZDR			
III.	Pokazy:	10	11	8	7	4	1	6	10	6	3	11	12	3	3	8	8	6	6	6	6	9	7	8	6	3	7			14	22	8	6	7	7	12	11	3	3	132	136	103,03							
1	Atestacja i kalibracja opryskiwaczy															1	1														4	9	3	4	1	1			2	2	13	19	146,15	J. Krupinski/Kierownik PZDR					
2	Produkcja psaz ojektoklowych wg najnowazych technologii	3	3	5	2	2	1	1	1	4	3				3	3	4	4	2	2	4	4	2	1	2	2	1	2		5	6	2			4	4	7	7	1	1	52	46	88,46	K. Szozda, I. Miśko/Kierownik PZDR					
3	Pokaz pracy maszyn rolniczych, w tym do zbioru roślin energetycznych	4	4	2								1	0	7	8							1	2			2	2	1	1														23	20	86,96	J. Żyński/Kierownik PZDR			
4	Pokaz rękodzieła ludowego na doitykach gminnych i powiatowych															1	1	0																											20	20	100,00	B. Kogut/Kierownik PZDR	
5	Pokazy kulinarne kuchni warmińsko-mazurskiej					1	1			1	2				2	2					1				3	3					1	2	1	1	1	1	1							10	13	130,00	B. Kogut/Kierownik PZDR		
6	Pokazy i prezentacja gincnych zawodów																																										1	0	0,00	B. Kogut/Kierownik PZDR			
7	Prezentacja nowoczesnego sprzętu AGD	3	1												2	2																				</													

Załącznik nr 6

[illegible]

Załącznik nr 6

[illegible]

Załącznik nr 6

[illegible]

	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	
	Wykonanie - 2009	Konferencje, seminaria

Lp	Temat	Forma	Planowany termin realizacji	Realizacja	Dział/Osoba odpowiedzialna	Adresaci/liczba uczestników	Inne instytucje uczestniczące w realizacji
EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA							
1	Ochrona środowiska z perspektywy gospodarstwa rolnego	seminarium	styczeń	jako wyjazd szkoleniowy do biogazowni w Liszkowie	DSP/ J. Całka-Orłowska	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów, rolnicy/ 20	-
2	Produkcja materiału zarybieniowego; zmiana tematu: <i>Aktualne problemy gospodarki zarybieniowej oraz tworzenie Lokalnych Grup Rybackich</i>	konferencja	III dekada lutego	27 lutego	DSP/ T. Czarkowski	użytkownicy wód, rybacy, samorządowcy, instytucje/ 128	UM Woj. Warm.-Maz., WFOŚiGW
3	Problemy wynikające z realizacji rozporządzenia rolnośrodowiskowego	konferencja	I dekada marca	27 marca	DSP/ M. Jankowska	doradcy rolnośrodowiskowi, pracownicy ARiMR/ 110	ARiMR
4	Uprawa wybranych gatunków warzyw i owoców - jako surowca ekologicznego dla przetwórstwa	konferencja	III dekada marca	29 kwietnia	DSP/ M. Jankowska	doradcy, rolnicy/ 40	Chłodnia Olsztyn Sp. z o.o.
5	Biomasa, etanol, ogniwa paliwowe szansą rozwoju dla obszarów wiejskich i zachowania klimatu	konferencja	III dekada czerwca	nie odbyło się; brak dofinansowania	DSP/ J. Całka-Orłowska	rolnicy, doradcy	WFOŚiGW
6	Gospodarka wodna na obszarach wiejskich *	konferencja	II dekada października	30 października	DSP/ M. Jankowska	rolnicy, samorządy, doradcy/ 80	WFOŚiGW
7	Gospodarstwo ekologiczne źródłem bezpiecznej żywności	konferencja	III dekada października	nie odbyło się; brak dofinansowania	DSP /B. Żelanis	rolnicy, doradcy	WFOŚiGW
1	Produkcja ekologiczna w świetle nowych przepisów UE i krajowych, nowy system kontroli wołowiny QMP	seminarium	ponadplanowo	18 marca	DSP/ T. Żywucki	rolnicy, doradcy/ 43	-
2	Gospodarka rybacka w regionie Warmii i Mazur	konferencja	ponadplanowo	21-22 maja	DSP/ T. Czarkowski	użytkownicy wód, rybacy, samorządowcy, instytucje/ 80	UM Woj. Warm.-Maz.
3	Produkcja mleka na Warmii i Mazurach w 2009 r.	seminarium	ponadplanowo	5 września	DSP/ B. Żelanis	hodowcy bydła i producenti mleka, pracownicy oceny O/Olsztyn / 220 osób	Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka O/Olsztyn

Wykonanie konferencji i seminariów wojewódzkich

Załącznik nr 7

EKONOMIKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ							
1	Szacowanie strat	konferencja	I kwartał	nie odbyła się	DE/ R. Sobolewski	rolnicy, doradcy	W-MiR, W-MZRKiOR
2	Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w kampanii 2009 r. oraz zasady wypełniania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich	konferencja	III dekada lutego	4 marca 9 marca	DE/R. Sobolewski, DP/M. Suszko	pracownicy W-MODR, pracownicy W-M OR ARiMR, W-MiR/ 190	W-M OR ARiMR, ARiMR w Warszawie
3	Formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej w rolnictwie	seminarium	II dekada czerwca	nie odbyło się	DE/ M. Kleitz- Osmańska	rolnicy i doradcy/ 80	-
4	Ekonomiczne aspekty funkcjonowania gospodarstwa rolnego	seminarium	II dekada września	nie odbyło się; temat wyczerpała konferencja DE z 10 grudnia	DT/ S. Sołtysiak	doradcy i rolnicy/80	-
5	Konferencja w zakresie rachunkowości rolnej dla potrzeb Polskiego FADN oraz systemu Agrokoszty - ogólnopolskie	konferencja	III dekada września	nie odbyła się, ponieważ IERiGŻ przygotował konferencję samodzielnie o zasięgu międzynarodowym	SF/ M. Gąska	koordynatorzy PL FADN/100	IERiGŻ-PIB
6	Rachunkowość rolna Polski FADN w województwie warmińsko-mazurskim na podstawie zebranych danych rachunkowych	seminarium	II dekada października	15 października	SF/ R. Gazda, A. Jaroszewicz	rachmistrzowie PL FADN/82	IERiGŻ-PIB
7	Tworzenie i działanie grup producenckich	konferencja	II dekada listopada	6 listopada	DE/ M. Kleitz- Osmańska	rolnicy i doradcy/ 70	MRiRW
8	Znaczenie analiz ekonomicznych i finansowych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	konferencja	II dekada listopada	nie odbyła się	DE/ R. Stopa	doradcy i rolnicy/80	-
1	Zarządzanie gospodarstwem rolnym z uwzględnieniem ubezpieczeń i analiz ekonomicznych	konferencja	ponadplanowo	10 grudnia	DE/ R. Stopa, M. Kleitz-Osmańska	doradcy i rolnicy/70	PZU S.A.
ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH							
1	Jak zmienia się wyposażenie i infrastruktura w gospodarstwach rolnych	seminarium	styczeń	10 marca	DP/ M. Suszko, M. Rafałowski	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 52	-
2	Możliwość pozyskania środków na utworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstwa - perspektywa Wspólnej Polityki Rolnej a rozwój mikroprzedsiębiorstw (z udziałem Philipa Burny)	seminarium	luty	16 lutego	DP/ A. Sołtysiak, M. Suszko, A. Lachowicz, M. Rafałowski	Pracownicy W-MODR, rolnicy, instytucje i organizacje rolnicze/ 78	UM Woj. Warm.-Maz., Europejskie Centrum Doskonałości im. J. Monneta, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk Politycznych UWM
3	LEADER - możliwości pozyskania środków finansowych przez LGD dla indywidualnych rolników	seminarium regionalne (Olsztyn, Nidzica)	czerwiec	30 lipca	DP/ A. Sołtysiak, M. Suszko	doradcy, członkowie LGD, rolnicy, przedsiębiorcy/ 91	UM Woj. Warm.-Maz., dwie LGD

Wykonanie konferencji i seminariów wojewódzkich

Załącznik nr 7

4	Dobre przykłady wykorzystania środków z UE w grupach producenckich	seminarium regionalne (Olsztyn, Olecko)	lipiec	nie zrealizowano, wakacje	DP/ Z. Niedźwiecki, wakacje	rolnicy, doradcy	ARiMR, rolnicy
5	Wspólna Polityka Rolna - <i>Polityka europejska i walońska, kwoty mleczne, obecny kryzys i perspektywy po 2013; belgijskie spojrzenie na wspólną politykę rolną</i>	konferencja-seminarium	listopad	27 i 28 października	DP/ M. Suszko	specjaliści W-MODR, rolnicy, instytucje/ 91	UWM, prof. Philippe Burny, Belgia
1	Działania PROW 2007-2013 "Modernizacja gospodarstw rolnych", "Ułatwianie startu młodym rolnikom"	seminarium robocze	ponadplanowo	5 marca	DP/ M. Suszko	doradcy i specjaliści W-MODR, pracownicy W-M OR ARiMR/ 28	W-M OR ARiMR
2	Działania PROW 2007-2013 "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw"	seminarium robocze	ponadplanowo	6 marca	DP/ M. Suszko	doradcy i specjaliści W-MODR, pracownicy W-M OR ARiMR/ 20	W-M OR ARiMR
3	Wsparcie dla młodych przedsiębiorców na wsi	seminarium	ponadplanowo	10 marca	DP/ A. Lachowicz	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 52	-
4	Wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania rolnictwa w Polsce i na Litwie; założenia PROW 2007-2013 oraz realizacja poszczególnych działań	seminarium	ponadplanowo	11 marca	DP/ M. Suszko, SPZDR/ S. Bawoł	pracownicy W-MODR, W-M OR ARiMR, przedstawiciele samorządu terytorialnego, banków oraz rolnicy z powiatów Birża i Rogiszki/ 50	UM Woj. Warm.- Maz.
5	Parlament Europejski a rozwój wsi - z perspektywy byłego europosła z Wielkiej Brytanii	seminarium	ponadplanowo	28 maja	DP/ M. Suszko	pracownicy W-MODR/ 27	Europejskie Centrum Doskonałości im. J. Monneta, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk Politycznych UWM
6	Zmiany w PROW na lata 2007-2013	seminarium	ponadplanowo	27 października	DP/ M. Suszko, J. Tyłło	pracownicy W-MODR/ 98	CDR w Brwinowie
7	Zmiany w PROW na lata 2007-2013	seminarium	ponadplanowo	28 października	DP/ M. Suszko, J. Rabij	pracownicy i delegaci Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej/ 93	CDR w Brwinowie
8	Zmiany w PROW na lata 2007-2013	seminarium	ponadplanowo	29 października	DP/ M. Suszko, A. Głowska	przedstawiciele samorządów gminnych i wojewódzkich / 92	CDR w Brwinowie
9	Aktualizacja PROW 2007-2013 - Oś I i III - szkolenie dla doradców	seminarium	ponadplanowo	6 listopada	DP/ M. Suszko, A. Głowska	pracownicy W-MODR/ 51	CDR w Brwinowie O/Kraków

METODYKA DORADZTWA, OŚWIATY I SZKOLEŃ							
1	Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego; zmiana tematu: <i>Działania WODR wpływające na rozwój osobowości rolników</i>	seminarium	marzec	24 listopada	DMDW/ M. Micińska	doradcy/ 52	CDR w Brwinowie O/Poznań
2	Przybliżenie zagadnień związanych z modyfikacją kodu genetycznego w organizmach roślinnych i zwierzęcych	seminarium	kwiecień	5 lutego	DMDW/ U. Anculewicz	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 45	-
3	Rola asertywności i współczesnej etykiety w biznesie zmiana tematu: <i>Świadomość ekologiczna a życie codzienne</i>	seminarium	wrzesień	7 października	DMDW/ M. Kuczyńska	osoby prowadzące firmę, pełniące funkcje kierownicze, doradcy/ 30	-
1	Podstawowe zasady bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym	seminarium	ponadplanowo	8 maja 3 czerwca	DMDW/ M. Kuczyńska	rolnicy, doradcy/ 43	-
2	Nowoczesne rozwiązania budowlane dla rolnictwa i wsi. Budowa i wyposażenie budynków inwentarskich	konferencja	ponadplanowo	16 czerwca	DMDW/ U. Anculewicz	rolnicy, doradcy/ 82	Marketing House
TECHNOLOGIA PRODUKCJI							
1	Zagospodarowanie produktów koziarskich i owczarskich	konferencja	III dekada lutego	30 września	SPR/ J. Bancewicz	rolnicy, doradcy, producenci/ 86	W-MZHOiK, UWM
2	Problemy produkcji owoców w systemie integrowanym; zmiana tematu: <i>Najnowsze technologie uprawy i przechowywania warzyw</i>	konferencja	III dekada lutego	25 lutego	SPZDR/ S. Bawoł	rolnicy, doradcy, przedstawiciele firm z woj. warm.-maz./ 77	ISiK Skierniewice, Bayer, Chłodnia Olsztyn Sp. z o.o., Tymbark SA, Arysta Life Science Polska Sp. z o.o., Agrimpex Sp. z o.o., Bejo Zaden Poland Sp. z o.o.
3	Przyrodniczo - agrotechniczne i ekonomiczne uwarunkowania uprawy pszenicy ozimej w województwie warmińsko-mazurskim	seminarium	I dekada marca	25 czerwca	SPR/ J. Rokicki	rolnicy, doradcy, przedsiębiorcy/ 72	UWM, ARR, Rolimpeks, BIN, firmy chemiczne
4	Przyrodniczo - agrotechniczne i ekonomiczne uwarunkowania produkcji ziemniaka	seminarium- konferencja	II dekada marca	31 marca	SPR/ J. Krupiński	rolnicy, doradcy/ 52	IHAR, OLZNAS, HR Szyldak, SDOO Wróćkowo, firmy chemiczne
5	Dynamika zwiększonej uprawy zbóż i jej wpływ na rozwój chorób i szkodników; zmiana tematu: <i>Struktura upraw ogrodnich w województwie warmińsko-mazurskim</i>	seminarium	marzec	5 lutego	SPZDR/ M. Pusz	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 45	-
6	Agrotechnika uprawy żyta jarego na bazie odmiany "Bojko"	seminarium	marzec	25 marca	SPR/ K. Szozda	rolnicy/ 35	instytucje współpracujące

Wykonanie konferencji i seminariów wojewódzkich

Załącznik nr 7

7	Produkcja wołowiny w województwie warmińsko-mazurskim (w ramach inicjatywy klastrowej); zmiana tematu: <i>Produkcja wołowiny w systemach jakości na przykładzie krajowego systemu jakości wołowiny Quality Meat Program (QMP)</i>	konferencja	III dekada czerwca	14 grudnia	SPR/ I. Mikuło, DSP/ B. Żelaniś	rolnicy i doradcy/ 65	Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego
8	Produkcja warzyw wysokiej jakości w systemie integrowanym; zmiana tematu: <i>Integrowany system ochrony sadów i jagodników przed chorobami i szkodnikami w 2010 roku</i>	konferencja	październik	16 grudnia	SPZDR/ S. Bawoł	rolnicy, doradcy/ 96	Instytut Warzywnictwa, Chłodnia Olsztyn Sp. z o.o., Tymbark SA, Sp. z o.o., Agrimpex Sp. z o.o., Bayer Sp.zo.o, Yara poland Sp.zo.o
9	Organizmy genetycznie modyfikowane (GMO)	seminarium	III dekada listopada	nie odbyła się; pracownik na zwolnieniu lekarskim	SPR/ E. Dzierżęcka	rolnicy, doradcy/ 80	IHAR, MŚ, UWM, inne firmy
10	Produkcja trzody chlewnej a ochrona środowiska	konferencja	III dekada listopada	19 listopada	SPR/ B. Skowronek	rolnicy, doradcy/ 61	WIWET Olsztyn, POLSUS O/Olsztyn
11	Upowszechnianie znajomości przepisów o ochronie zwierząt wśród rolników w województwie warmińsko-mazurskim pn. "Produkcja bezpiecznej żywności a dobrostan zwierząt"	konferencja	I dekada grudnia	4 grudnia	SPR/ B. Skowronek	rolnicy, doradcy/ 83	UM Woj. Warm.-Maz.
1	Podstawy żywienia krów. Systemy uprawy roli	seminarium	ponadplanowo	9 stycznia	SPR/ I. Mikuło SPR/ J. Rokicki	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 57	-
GOSPODARSTWO WIEJSKIE I AGROTURYSTYKA							
1	Zagadnienia prawne i podatkowe w turystyce wiejskiej	seminarium	I kwartał	16 kwietnia	SWGD/B. Kogut	organizacje i zrzeszenia turystyki wiejskiej, przedsiębiorcy, rolnicy/ 34	Izba Skarbowa w Olsztynie
2	Jak przyciągnąć turystę na mazurską wieś	seminarium	maj	nie odbyło się; wakat	SWGD/S. Celińska Błaszak	rolnicy, stowarzyszenia/ 40	-
3	Nowe trendy w rozwoju agro - eko turystyki na Warmii i Mazurach	konferencja	II kwartał	nie odbyło się; wakat	SWGD/L. Wielńska Folta	organizacje i zrzeszenia turystyki wiejskiej, przedsiębiorcy, rolnicy/ 80	UM Woj. Warm.-Maz., Regionalna Organizacja Turystyki
4	Ochrona, pielęgnacja dziedzictwa kulturowego "Nasze Kulinarne Dziedzictwo"	seminarium	III kwartał	7 grudnia	SWGD/ M. Kapelewska	Kierownicy PZDR, Kierownicy Działów/ 39	-

* realizacja tematu po zatwierdzeniu programu przez WFOŚiGW w styczniu 2009 r.

Realizacja działalności doradczej prowadzonej przez zespoły doradców

Załącznik nr 8

Lp.	Metoda/Temat	Powiaty																																	Razem							
		bartoszycki		braniewski		działdowski		elbląski		eckicki		głębicki		gotłapski		ławski		kętrzyński		lidzbarski		mławowski		nidzicki		nowomiejski		olecki		olsztyński		ostrodzki		piski		szczycieński		węgorzewski				
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	Plan	Wykonanie	% wykonania		
1	Wsparcie finansowe rolnictwa i obszarów wiejskich ze środków krajowych oraz UE: - płatności bezpośrednie - PROW 2007-2013 - kredyty preferencyjne - pomoc "de minimis" - inne	1811	1954	566	3803	603	1409	1325	3682	1181	2064	754	2389	176	1123	972	3758	350	1694	180	1465	200	2083	728	1296	784	2948	584	568	1795	3765	1831	2543	532	2389	994	2194	555	563	15921	41690	261,86
2	Reforma wspólnej Polityki Rolnej		2	119	130			91	91	70	30	14	21			68	205	15	15	130	114			40	40	20	40	5	5	100	198	54	54	75	290					801	1235	154,18
3	Zespołowe formy gospodarowania	20	11	6	10			6	24	4	2	8	12	6	4	18	21			10	10			10	5		5	5	5	15	15	25	10	2					135	134	99,26	
4	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dla gospodarstw rolnych: - w produkcji roślinnej - w produkcji roślinnej i zwierzęcej	339	536	314	230	381	520	380	580	183	337	240	399	172	43	439	686	170	170	160	175	176	191	228	240	310	331	150	219	1000	1300	277	470	236	230	496	599	50	50	5701	7286	127,80
5	Dostosowanie budynków inwentarskich do standardów UE, modernizacja budynków inwentarskich	88	189	118	29	63	120	182	220	75	17	155	205	83	40	204	446	130	130	60	60	36	40	70	80	126	149	10	55	380	450	41	234	126	115	141	158	11	11	2099	2748	130,92
6	Nowości technologiczne w produkcji roślinnej	175	243	124	112	50	55	259	319	28	68	77	84	65	29	284	412	80	80	155	161	12	20	130	140	84	155	130	195	300	350	93	120	89	80	14	14	12	12	2161	2649	122,58
7	Nowości technologiczne w produkcji zwierzęcej	113	296	132	110	72	85	265	315	28	71	37	56	68	27	168	270	70	70	130	145	12	33	96	110	48	100	95	141	424	450	65	80	55	49	140	150	12	12	2030	2570	126,80
8	Nowości technologiczne w produkcji ogrodniczej	40	48	2	2	10	10	48	48			5	6			4	24	46	30	30		2			6	6	13	5	15	42	42		10	7	8			9	8	228	296	129,82
9	Ochrona środowiska, w tym wód i użytków rolnych	24	122	61	32	35	40	78	157	20	19	84	92	58	26	52	97	40	40	10	30	28	49	132	120	28	324	25	45	224	230	21	150	117	116	90	91	12	10	1139	1790	157,16
10	Integrowana produkcja roślinna			27	12			15	15	22		21	30			10	12							10	10	20	33	5	5	67	70	10	50	23	20		5			230	262	113,91
11	Rolnictwo ekologiczne	31	373	51	311	20	62	64	120	36	258	28	78	134	472			120	120	86	148	22	52	5	10	6	42	76	54	146	160	12	56	155	146	90	85	24	130	1086	2677	246,50
12	Odnawialne źródła energii	38	27	4	2		88	68	19	7	21	27		9	24	9	50	50					20	20	8	8	10	15	65	65	38	38	34	33	4	4	7	7	410	389	94,88	
13	Pszczelarstwo	18	15				10	10			2	3		3						3	5	9		2				3	5	5			13	12			2	5	55	70	127,27	
14	Informacja rynkowa - co, gdzie, kiedy, za ile ?	24	19	10	12	10	15	80	230	8	12	66	66	60	15	20	53	20	20	150	220				6	20	30	1	26	118	130	30	150	60	59	35	35			712	1098	154,21
15	Kalkulacje rolnicze			18	12			26	20			14	16			45	47			13	0	16	20	15	25	18	37	2	5	130	130	89	100			24	29			410	441	107,56
16	Rachunkowość rolna FADN			118	120			44	196	31	8	32	32	35	19		6					10	25	2	12	31	16	12	30	30	2	100	128	122			96	96	544	809	148,71	
17	Doradztwo społeczno-bytowe i prawne	5	2	18	20			18			27	32	16	4			54	54						2	5				5	60	60	12	20	16	15	18	18			228	253	110,96
18	VAT w rolnictwie, podatki	18	115	65	66	10	5	64	64	37	16	20	26	14	7	4	16			25	35	6	10		5	40	172	5	20	54	60	23	100	25	22	12	12	12	11	434	762	175,58
19	Ubezpieczenia gospodarstw	144	137	205	260	47	112	124	124	25	66	76	106	44	26	54	191	40	40	80	124	6	49	5	15	158	278	10	30	227	450	246	250	52	50	53	53	18	20	1614	2381	147,52
20	Alternatywne kierunki produkcji w gospodarstwach	18	189	1	2	10	12	29	29		4	19	32	19	15	47	58	70	70	10	12	10	15	40	10	20	24	5	15	109	110	41	220	53	53			7	7	508	877	172,64
21	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	12	158	15	20	20	25	14	48	60	133	71	102			16	17	90	90	12	10	26	42	2	20	20	78		5	40	50	72	80	47	44	25	25	8	8	550	955	173,64
22	Działalność agroturystyczna i turystyka wiejska	145	220	12	15	10	28	298	250	50	53	88	114	5	8	2	4	85	85	10	22	92	173	10	10	4	62		15	124	174	102	50	76	76	30	35	32	28	1175	1422	121,02
23	Zachowanie dziedzictwa kulturowego, promocja produktu regionalnego	79	70	2	2		6	6	20		18	20						10	10	2	8	30	62	3	3		5			50	55	28	28	28	29	6	6	2	0	284	304	107,04
24	Zdrowy styl życia mieszkańców wsi	41	32	6	7			40	21	10	10									8	8	17	26						60	60						16	16			198	180	90,91
25	Estetyzacja wsi i gospodarstw	53	42	13	13		6	6	40	41	9	9				10	13	32	32	6	16	38	40	3	3				90	100	10	10	29	22	20	20			359	367	102,23	
26	Inne: np. kłeski żywiołowe				5			186	36	51	61	10												96	20		275	2160	0	240	100					20	249			2613	896	34,29
Suma:		3236	4800	2007	5337	1341	2498	3482	6826	2013	3278	1957	3977	955	1874	2461	6347	1456	2800	1217	2768	742	2939	1647	2213	1720	5140	3299	1458	5895	8609	3122	4923	1978	3980	2228	3798	869	976	41625	74541	179,08

Załącznik nr 9

(*) Z uwagi na powtórzenie w Programie działalności W-MODR na rok 2009 wystaw na dożynkach gminnych i powiatowych, w Sprawozdaniu planowane ilości zostały zsumowane

	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	
	Wykonanie - 2009	Imprezy promocyjne
	Targi, wystawy, olimpiady, konkursy	

Lp	Temat	Forma	Zasięg	Planowany termin realizacji	Realizacja	Adresaci	Dział/Osoba odpowiedzialna
1	Prezentacja nowoczesnego sprzętu AGD	pokaz	wojewódzki	I kwartał	16 kwietnia	osoby prowadzące gospodarstwa agroturystyczne i obiekty turystyki wiejskiej/ 34	SWGD/I. Wielńska-Folta, B. Kogut
2	Kiermasz Wielkanocny	kiermasz	wojewódzki	II kwartał	4 kwietnia	twórcy ludowi, Koła Gospodyń Wiejskich, mieszkańcy Warmii i Mazur/ 50 wystawców, 1 000 osób	SWGD/I. Wielńska-Folta, B. Kogut
3	Najpiękniejszy Stół Wielkanocny, zmiana nazwy: <i>Najsmaczniejszy Stół Wielkanocny</i>	konkurs	wojewódzki	II kwartał	4 kwietnia	KGW, producenci żywności metodami tradycyjnymi, gospodarstwa ekologiczne/ 50	SWGD/I. Wielńska-Folta, B. Kogut
4	Agro Szał - Ryn	wystawa	regionalny	maj	odwołana przez organizatora	rolnicy	SF/ A. Jaroszewicz, SPR/ J. Żyliński, K. Szozda
5	I Wiosenne Targi Ogrodnicze "Pamiętajcie o ogrodach"	targi	wojewódzki	25-26 kwietnia	25-26 kwietnia	203 wystawców, ok. 30 000 zwiedzających	DT/S. Sołtysiak
6	Kolorowe ogrody	kiermasz	regionalny	maj-czerwiec	29-30 maja	mieszkańcy regionu/ 500	SWGD/S. Błaszak-Celińska, DMDW/ M. Kuczyńska, DP/ J. Weisbrod
7	Bezpieczne gospodarstwo rolne	konkurs	wojewódzki	maj-czerwiec	kwiecień	rolnicy/ 18	SPR/ J. Żyliński, SPZDR/ E. Machnis
8	Konkurs "Młody Lektor W-MODR"	konkurs	wojewódzki	czerwiec	30 czerwca	pracownicy W-MODR zatrudnieni mniej niż 2 lata (osoby zatrudnione w 2-3 lata wg własnej decyzji)/ 23	DP/ M. Suszko, Z. Niedzwiecki, DMDW

Wykonanie imprez promocyjnych

Załącznik nr 10

9	Wystawa i pokazy maszyn Olecko	wystawa	regionalny	czerwiec	odwołana przez organizatora	rolnicy	SPR/ J. Żyliński, K. Szozda, SF/ A. Jaroszewicz
10	Konkurs na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne "Zielone Lato"	konkurs	wojewódzki	II i III kwartał	sierpień	właściciele gospodarstw agroturystycznych/ 18	SWGd/I. Wielińska-Fołta, B. Kogut
11	Święto mleka - Giże	kiermasz	regionalny	sierpień	18 lipca	rolnicy, firmy/ 800	SPR/J. Żyliński, K. Szozda
12	Olimpiada wiedzy rolniczej, ochrony środowiska i BHP w rolnictwie	olimpiada	wojewódzki	sierpień	25 sierpnia	młodzi rolnicy/ 37	DMDW/ M. Micińska, U. Anculewicz, M. Kuczyńska
13	XVI Jesienne Targi Rolnicze "Wszystko dla rolnictwa"	targi	krajowy	5-6 września	5-6 września	374 wystawców, ok. 45 000 zwiedzających	SW/ M. Fesnak
14	"Nasze Kulinarne Dziedzictwo"	konkurs	wojewódzki	III kwartał	konkurs zrealizował Urząd Marszałkowski Woj. Warm.-Maz.	KGW, producenci żywności metodami tradycyjnymi, gospodarstwa ekologiczne	SWGd/ I. Wielińska-Fołta, B. Kogut
15	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne	konkurs	wojewódzki	III kwartał	sierpień	rolnicy prowadzący gospodarstwa ekologiczne/ 11	DSP/ M. Jankowska, B. Żelaniś, T. Żywucki
16	Święto mleka - Miłomłyn	wystawa	regionalny	październik	28 października	rolnicy, firmy/ 106	SPR/ I. Mikul, Kierownik PZDR
17	Magia Świąt - kiermasz bożonarodzeniowy	kiermasz	wojewódzki	IV kwartał	18 grudnia	KGW, producenci żywności metodami tradycyjnymi, gospodarstwa ekologiczne	SWGd/ I. Wielińska-Fołta, B. Kogut
18	Najpiękniejszy Stół Wigilijny i najsmaczniejsza potrawa wigilijna	konkurs	wojewódzki	IV kwartał	18 grudnia	KGW, producenci żywności metodami tradycyjnymi, gospodarstwa ekologiczne / 48	SWGd/ I. Wielińska-Fołta, B. Kogut, M. Kapelewska
1	Przegląd hodowlany ogierów kryjących	wystawa	wojewódzki	ponadplanowo	28 marca	hodowcy koni/ 38	SPR/ J. Bancewicz
2	Najpiękniejsze pisanki i kraszanki	konkurs	wojewódzki	ponadplanowo	4 kwietnia	KGW, producenci żywności metodami tradycyjnymi, gospodarstwa ekologiczne/ 50	SWGd/ B. Kogut

Wykonanie imprez promocyjnych

Załącznik nr 10

3	Przegląd Zespołów Ludowych	konkurs	wojewódzki	ponadplanowo	25-26 kwietnia	zespoły ludowe Warmii i Mazur/ 7	SWGD/ B. Kogut
4	II Ogólnopolskie Święto Pstrąga (Rytel, woj.pomorskie, współorganizacja)	wystawa	ogólnopolski	ponadplanowo	25 lipca	rybacy, hodowcy ryb, doradcy, samorządowcy, ludność miejscowa/ ok. 15 000 osób	DSP/ T. Czarkowski
5	Konkurs wiedzy o pstrągu pn. "Pstragomania"	konkurs	ogólnopolski	ponadplanowo	25 lipca	rybacy, hodowcy ryb, doradcy, samorządowcy, ludność miejscowa/ 15	DSP/ T. Czarkowski
6	Doradca Roku 2009	konkurs	wojewódzki	ponadplanowo	5 września	doradcy W-MODR/ 10	SPZDR/ S. Bawół
7	Quiz ekologiczny	konkurs	wojewódzki	ponadplanowo	5-6 września	zwiedzający XVI JTR/ 5	SWGD/ B. Kogut
8	Najlepsze Koło Gospodyń Wiejskich	konkurs	wojewódzki	ponadplanowo	5-6 września	Koła Gospodyń Wiejskich/ 6	SWGD/ B. Kogut
9	Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych	wystawa	wojewódzki	ponadplanowo	5-6 września	hodowcy zwierząt/ 50	SPR/ B. Skowronek
10	Konkurs "Młodego Hodowcy"	konkurs (podczas wystawy)	wojewódzki	ponadplanowo	5-6 września	dzieci hodowców/ 10	SPR/ B. Skowronek
11	Najpiękniejsze zwierzę gospodarskie w obrębie gatunku	konkurs (podczas wystawy)	wojewódzki	ponadplanowo	5-6 września	hodowcy/ 38	SPR/ B. Skowronek

Realizacja działalności informacyjnej prowadzonej przez zespoły doradców

Załącznik nr 11

Lp.	Metoda/Temat	Powiaty																												Razem			Osoba odpowiedzialna										
		bartoszycki		braniewski		działdowski		elbląski		elcki		głębcki		golubski		ławański		kętrzyński		liczbowski		mragowski		nidzicki		nowomiejski		olecki		olsztyński		ostródski		piński		szczeciński		węgorzewski		Razem			
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan		wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	Plan	Wykonanie	% Wykonania		
1	Bieżące informacje dot. gminy, powiatu czy regionu	6		7	7	7	5	6	6	5	2	1	1									3	3							7	7	7	5	13	17	10	4		72	57	79,17	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR	
2	Produkcja roślinna, w tym: agrotechnika, dostosowanie gospodarstw rolnych do minimalnych wymagań wzajemnej zgodności (cross-compliance), kwotowanie mleka		5				26	0	3	1	5	3	1	5	8	5			7	6	6	6					6	9	14	16	15	15	11	11				102	82	80,39	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR		
3	Wsparcie finansowe rolnictwa i obszarów wiejskich ze środków krajowych oraz UE: - płatności bezpośrednie - PROW 2007-2013 (jakie działanie)						32	2														2	4							1	12	28	19	16	16				80	53	66,25	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR	
4	Problemy społeczno-bytowe i prawne mieszkańców obszarów wiejskich																																1	1	1	1			2	2	100,00	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR	
5	Notowania cenowe - informacja rynkowa	12	11					53	12	12	12	12					42	42	40	40				11	11	11	11		26	12	12	12		12	12	52	52	5	12	233	306	131,33	Autor/ Kierownik SW/ Kierownik PZDR
6	Ochrona środowiska, rolnictwo ekologiczne							1				1	1	2	1		1	2	2											2	2			2	2					9	10	111,11	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR
7	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich			1	1								3	1								1	2								1	1							6	5	83,33	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR	
8	Agroturystyka i turystyka wiejska			1	1			1	0		1						1	1				3	3							1	1			9	9	1	1			17	17	100,00	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR
9	Wiejskie gospodarstwo domowe, w tym: zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, estetyka zagrody		1								2							1	1																	1	1			4	8	200,00	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR
10	Pozostałe		1													1	1							11	11	19	21			14	14			2	2			4	5	51	55	107,84	Autor/Kierownik SW/ Kierownik PZDR
	Suma:	18	18	9	9	7	5	65	62	20	18	22	18	4	6	9	7	46	46	47	46	15	18	22	22	30	32	6	35	54	68	62	39	66	70	65	59	9	17	576	595	103,30	

	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	
	Wykonanie - 2009	Broszury/Ulotki

Lp	Temat	Dział/Autor	Rodzaj publikacji	Planowany termin wydania	Realizacja	Nakład	Format/ liczba stron
1	"Bieżące Informacje"	Praca zbiorowa	miesięcznik	styczeń-grudzień	styczeń-czerwiec	11 x 4000	A4/52
2	Niezbędnik doradcy rolnośrodowiskowego cz. I - wyd. 4	DSP/ M. Jankowska	poradnik dla doradców	I dekada lutego	marzec	150	A4/216
3	Niezbędnik doradcy rolnośrodowiskowego cz. II (ekologiczna) - wyd. 2	DSP/ M. Jankowska, B. Żelanis	poradnik dla doradców	I dekada lutego	listopad	150	A4/144
4	Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego	DSP/ T. Żywucki	broszura	I dekada lutego	grudzień	600	A5/44
5	Płatności bezpośrednie w 2009 r.	DE/ R. Sobolewski	broszura	II dekada lutego	temat ten wyczerpała instrukcja wypełnienia wniosku	300	A4/50
6	Uprawa truskawek	SPZDR/ S. Bawoń, M. Pusz	broszura	luty	nie wydano	500	A5/30
7	Poradnik doradcy	DMDW/ M. Micińska	broszura	luty	listopad; jako materiały seminaryjne	200	A5/30
8	Marketing produktów rolnych podstawą poprawy opłacalności produkcji; zmiana tytułu: <i>Tworzenie przedsiębiorstw przy wykorzystaniu środków zewnętrznych</i>	DP/ Z. Niedźwiecki, A. Lachowicz, J. Tyłło	ulotka	luty	nie wydano	400	A4/8
9	LEADER - możliwość pozyskania środków w ramach PROW 2007-2013 za pośrednictwem LGD	DP/ A. Sołtysiak, M. Suszko	ulotka	I dekada marca	lipiec	200	A4/4
10	Zarybianie małych akwenów - O rybach dla rolników	DSP/L. Cilak	ulotka	II dekada marca	czerwiec	300	A5/16
11	Dobre przykłady wykorzystania środków unijnych	DP/ Z. Niedźwiecki, J. Weisbrod, M. Suszko	ulotka	III dekada marca	nie wydano	500	A5/8
12	Agrotechnika uprawy nowych odmian przewodkowych żyta	SPR/ K. Szozda	ulotka	marzec	sierpień	300	A5/16
13	Odczów cieląt	SPR/ I. Mikuło	ulotka	I kwartał	czerwiec	300	A5/20

Wykonanie broszur i ulotek

Załącznik nr 12

14	Profilaktyka chorób świń	SPR/ B. Skowronek	ulotka	I kwartał	czerwiec	300	A5/24
15	Kalkulacje opłacalności działalności rolniczej	DE/ R. Stopa	broszura	II dekada kwietnia, II dekada października	co kwartał na stronie www, co miesiąc w miesięczniku "BI"	500 500	A4/30 A4/30
16	Ulotki na targi - 6 tytułów w zależności od wdrażania działań PROW 2007-2013 i stanu reformy WPR	DP	ulotka	maj - sierpień	3 tytuły kwiecień 3 tytuły sierpień	300 x 6 = 1 800	A4/4 x 6
17	Podejście LEADER - poradnik dla doradcy; jako materiały seminaryjne	DP/A. Sołtysiak	broszura	III dekada maja	maj; jako materiały seminaryjne	200	A4/16
18	Jak założyć własną, małą firmę - wszystkie kroki postępowania	SF/M. Gaska, DT/ S. Sołtysiak	broszura	II dekada czerwca	w IV kwartale wydano ulotkę łączącą dwa tematy pt. "Vademecum początkującego przedsiębiorcy"	300	A5/40
19	Formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej	DE/ M. Kleitz Osmanska DT/ S. Sołtysiak	broszura	II dekada czerwca			
20	Nowe podejście do korzystania z usług doradczych	DP/ M. Suszko	ulotka	czerwiec	luty 2010; po ukazaniu się stosowanego rozporządzenia	2000	A4/8
21	Gazeta Targowa I WTO "Pamiętajcie o ogrodach"	Praca zbiorowa	broszura	II kwartał	kwiecień	500	A4/28
22	Elementy biznesplanu	DE/B. Wojtkowska R. Stopa	ulotka	II kwartał	nie wydano	200	A5/6
23	Ubezpieczenie upraw polowych	SF/ A. Jaroszewicz	ulotka	II kwartał	nie wydano	1500	A5/4
24	Reforma KRUS	DE/B. Wojtkowska	broszura	II kwartał	nie wydano	500	A5/10
25	Katalog gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej "Zapraszamy na wieś"	SWGD/ I. Wielńska-Folta B. Kogut	katalog	II kwartał	realizacja w 2010	4000	A5/180
26	Mapa agro-eko turystyki wiejskiej województwa warmińsko-mazurskiego	SWGD/ B. Kogut	mapa	II kwartał	realizacja w 2010	1000	A3/1
27	Bezpieczeństwo żywności	SWGD/ S. Celińska Błaszak	ulotka	II kwartał	nie wydano	500	A5/16
28	Nowe odmiany zbóż ozimych wprowadzone do Krajowego Rejestru Odmian w 2009 r.	SPR/J. Rokicki	ulotka	I dekada lipca	sierpień	300	A5/16
29	Jak zmienia się wyposażenie i infrastruktura w gospodarstwach rolnych	DP/wakat	ulotka	lipiec	nie wydano	250	A4/8

Wykonanie broszur i ulotek

Załącznik nr 12

30	Ryby naszych wód	DSP/ L. Cilak	broszura	II dekada sierpnia	październik	300	A5/24
31	Ubezpieczenia w rolnictwie	DE/ R. Sobolewski	broszura	III dekada sierpnia	grudzień	300	A5/32
32	Nowe odmiany zbóż ozimych zalecane do uprawy w województwie warmińsko-mazurskim	SPR/ J. Rokicki	ulotka	sierpień	nie wydano; ukaże się w lutym 2010 po opublikowaniu aktualnej listy zalecanych odmian	500-700	A5/8
33	Rachunkowość rolna w województwie warmińsko-mazurskim na tle Polski; zmiana tematu: <i>Wyniki standardowe gospodarstw rolnych uczestniczących w Polskim FADN w 2008 roku pogrupowanych wg wielkości ekonomicznych specjalizujących się w uprawach polowych w województwie warmińsko-mazurskim</i>	SF/ R. Gazda, M. Gaska	broszura	III dekada września	listopad	300	A5/24
34	Technika ochrony roślin	SPR/J. Żyliński	broszura	wrzesień	temat wyczerpał "Poradnik operatora opryskiwaczy"	3000	A5/20
35	Gazeta targowa JTR "Wszystko dla rolnictwa"	Praca zbiorowa	broszura	III kwartał	wrzesień	1000	B5/44
36	Charakterystyka nowych odmian ziemniaka	SPR/ J. Krupiński	ulotka	III kwartał	listopad	300	A5/16
37	Chów, hodowla, użytkowanie koni gorącokrwistych, zimnokrwistych i małych	SPR/J. Bancewicz	broszura	III kwartał	grudzień	500	A5/44
38	Dobrostan trzody chlewnej	SPR/B. Skowronek	broszura	III kwartał	październik	800	A4/40
39	Dobra prezentacja	DMDW/ M. Kuczyńska	ulotka	III kwartał	październik	300	A5/24
40	Podatki w rolnictwie	DT/ S. Sołtysiak	broszura	II dekada października	nie wydano	500	A5/30
41	Warzywa kapustne	SPZDR/ S. Bawoł	broszura	październik	nie wydano	300	A5/30
42	Natura 2000 - szanse czy zagrożenia	DSP/ M. Jankowska	broszura	I dekada listopada	nie wydano	500	A5/30-40
43	Grupy producentów rolnych	DE/ M. Kleitz-Osmańska	broszura	I dekada listopada	grudzień	100	A5/24
44	Odnawialne źródła energii w gospodarstwie rolnym	DSP/ J. Całka-Orłowska	broszura	II dekada listopada	grudzień	500	A5/24
45	Produkcja materiału zarybieniowego	DSP/ T. Czarkowski	broszura	III dekada listopada	nie wydano	500	A5/40-60
46	Wspólna Polityka Rolna - co już warto wiedzieć	DP/ M. Suszko	broszura	listopad	wrzesień	300	A4/4
47	Aktualne problemy rybactwa	DSP/ T. Czarkowski	broszura	III dekada grudnia	nie wydano	500	A5/20

Wykonanie broszur i ulotek

Załącznik nr 12

48	GMO - fakty i mity	SPR/ E. Dzierżęcka	ulotka	IV kwartał	nie wydano	300	A5/8
49	Jak zorganizować gospodarstwo agroturystyczne - poradnik małego przedsiębiorcy	SWGd/ I. Wielńska-Folta , M. Malinowska	ulotka	IV kwartał	grudzień	300	A5/16
50	Żywnienie trzody chlewnej	SPR/ B. Skowronek	ulotka	IV kwartał	grudzień	300	A5/32
1	Aktualne problemy gospodarki zarybieniowej oraz tworzenie Lokalnych Grup Rybackich	DSP/ T. Czarkowski	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	luty	150	A4/56
2	Poradnik operatora opryskiwaczy. Notatnik zabiegów ochrony roślin	SPR/ J. Krupiński	broszura (wznowienie)	ponadplanowo	luty, kwiecień	3000	A5/44
3	Atestacja opryskiwaczy polowych	SPR/ J. Krupiński	ulotka	ponadplanowo	marzec	1000	A5/4
4	Stosowanie środków ochrony roślin w sposób bezpieczny dla środowiska	SPR/ J. Bancewicz	ulotka	ponadplanowo	maj/czerwiec	500	A5/12
5	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (onw) oraz wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt - część I	DP /M. Suszko	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	maj/czerwiec	90	A4/20
6	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (onw) oraz wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt - część II	DSP/ B. Żelanis, M. Jankowska	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	maj/czerwiec	120	A4/24
7	Katalog trzody chlewnej - XVI Jesienne Targi Rolnicze	DSP/SPR praca zbiorowa	broszura	ponadplanowo	wrzesień	40	A5/36
8	Katalog owiec hodowlanych - XVI Jesienne Targi Rolnicze	DSP/SPR praca zbiorowa	broszura	ponadplanowo	wrzesień	40	A5/28
9	Katalog bydła mięsnego - XVI Jesienne Targi Rolnicze	DSP/SPR praca zbiorowa	broszura	ponadplanowo	wrzesień	40	A5/16
10	Katalog bydła mlecznego - XVI Jesienne Targi Rolnicze	DSP/SPR praca zbiorowa	broszura	ponadplanowo	wrzesień	40	A5/60
11	Katalog koni - XVI Jesienne Targi Rolnicze	DSP/SPR praca zbiorowa	broszura	ponadplanowo	wrzesień	40	A5/28
12	Żywność wysokiej jakości kluczem do długowieczności	DSP/ J. Całka-Orłowska, SWGd/ B. Kogut	broszura	ponadplanowo	wrzesień	2 000	A5/12

Wykonanie broszur i ulotek

Załącznik nr 12

13	Dobrostan zwierząt w chowie i hodowli kóz	SPR/ J.Bancewicz	broszura	ponadplanowo	październik	100	A5/28
14	Dobrostan zwierząt w chowie i hodowli owiec	SPR/ J.Bancwicz	broszura	ponadplanowo	październik	150	A5/24
15	Dobrostan w chowie i hodowli bydła mlecznego	DSP/ B. Żelanis	broszura	ponadplanowo	październik	800	A4/48
16	Dobrostan w chowie i hodowli bydła mięsnego	DSP/ B. Żelanis	broszura	ponadplanowo	październik	100	A4/32
17	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności (<i>cross-compliance</i>) dla gospodarstw rolnych objętych systemem płatności bezpośrednich	SPR/ B. Skowronek	broszura	zad. zlec. OW I.- 072/16/72 z czerwca 2009 (ponadplanowo)	październik	2 500	A4/40
18	Gospodarka wodna w ekosystemie rolniczym	DSP/ M. Jankowska	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	październik	150	A4/92
19	Pomoc dla sektora rybackiego w ramach II Osi Programu Operacyjnego "Ryby 2007-2013"	DSP/ T. Czarkowski	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	listopad	300	A5/20
20	Pomoc dla sektora rybackiego w ramach III Osi Programu Operacyjnego "Ryby 2007-2013"	DSP/ T. Czarkowski	broszura (materiały konferencyjne)	ponadplanowo	grudzień	300	A5/24
21	Prawidłowe użytkowanie łąk i pastwisk - praktyczne porady	SPR/ I.Mikuło	broszura	ponadplanowo	grudzień	600	A5/24
22	Borówka wysoka	SPZDR/ S.Bawoł	broszura	ponadplanowo	grudzień	300	A5/20
23	Tworzenie przedsiębiorstw przy wykorzystaniu środków zewnętrznych	DP/ J.Tyllo	broszura	ponadplanowo	grudzień	300	A5/16

Załącznik nr 13

Lp.	Metoda/Temat	Powiaty																														Razem			Osoba odpowiedzialna									
		bartoszycki		braniewski		działowski		elbląski		ełcki		gizycki		goldapski		iławski		kętrzyński		lidzbarski		mragowski		nidzicki		nowomiejski		olecki		olsztyński						ostrodzki		piski		szczeciński		węgorszewski		
		plan	wykonanie	plan	%	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan		wykonanie	plan	wykonanie	Plan	Wykonanie	%	Wykonania		
1	Wnioski o płatności bezpośrednie	728	924	881	565	328	539	1754	1199	637	626	722	849	265	266	1724	1693	700	710	800	645	677	710	598	333	455	711	520	458	1580	1446	1000	800	662	993	811	829	322	378	15164	14874	98,09	Wykonawca/Główny Księgowy	
2	Ułatwianie startu młodym rolnikom	10	3	9	2	3		23	2	13	0	11		2	0	6	1	12	0	4	0	10	1	8	0	8	2	4	0	17		16	1	6	1	8	1	1	0	171	14	8,18	Wykonawca/Główny Księgowy	
3	Renty strukturalne	12	0	11	0	2	0	20	0	19	1	19		2	0	18	2	14	2	7	0	6		6	0	10		4	0	23		25	1	5	1	18	0	4	0	225	7	3,11	Wykonawca/Główny Księgowy	
4	Korzystanie z usług doradczych - produkcja roślinna - umowy		14	12	39			9	36		7	14	8	5	1		10		6		14			11	2	6		2	7		37	10	26		9			15	5	84	221	263,10	Wykonawca/Główny Księgowy	
5	Korzystanie z usług doradczych - produkcja roślinna i zwierzęca - umowy	28	12	41		23	22	34		38	18	41	15	6		117	1	5		45		35	12	11	8	71	118	64	30	102	10	92		50		16	13	22	259	841	324,71	Wykonawca/Główny Księgowy		
6	Modernizacja gospodarstw rolnych	11	7	21	11	4	13	27	6	27	26	13	32	3	0	17	18	6	8	7	10	12	16	16	12	22	44	5	2	19	16	23	15	6	12	20	18	3	0	262	266	101,53	Wykonawca/Główny Księgowy	
7	Modernizacja gospodarstw rolnych z Krajowego Programu Restrukturyzacji									1																4															5			Wykonawca/Główny Księgowy
8	Systemy jakości żywności																				3																		3	0	0,00	Wykonawca/Główny Księgowy		
9	Grupy producentów rolnych						1	0																							1								2	0	0,00	Wykonawca/Główny Księgowy		
10	Program rolnośrodowiskowy 2004-2006	4	14	41	59	42	92	20	37	0	2	20	49	4	65	83	3	26	6	13	10	33	20	54	40	24	2	5	4	6	15	26		54	4	29	14	27	310	637	205,48	Wykonawca/Główny Księgowy		
11	Program rolnośrodowiskowy 2007-2013, w tym:	7	28	55	104	34	53	13	15	29	60	30	51	30	86	30	45	22	33	20	59	13	43	25	33	45	28	16	19	39	25	14	48	26	150	35	71	17	26	500	977	195,40	Wykonawca/Główny Księgowy	
a	plan z wnioskami (nowe)	23		58		36		12		52		33		82		10		18		39		30		17		8		11		16		44		86		55		11			641			Wykonawca/Główny Księgowy
b	wnioski kontynuacyjne	5		46		17		3		8		18		4		35		15		20		13		16		20		8		9		4		64		16		15			336			Wykonawca/Główny Księgowy
12	Program rolnośrodowiskowy - korekty	19	27	44	50	43	9	4		2	3	4	13	12	7	6	17	20	8	0	8	7	1			4	1	9	7	26	3	12	1	9	16	5	9	2	208	200	96,15	Wykonawca/Główny Księgowy		
13	Zalesianie gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne	1	2	0			11	0	6	1	5					1	1	6	0			5								2		12			0			50	3	6,00	Wykonawca/Główny Księgowy			
14	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5	1	2	0	1	0	11	2	4	4	9	1	3	0	3		4	0			4	7	5	0	3	2			9	1	14	7	3	0	5	1	3	1	88	27	30,68	Wykonawca/Główny Księgowy	
15	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw		1	0			2	0	4	0				0							1		1	0						3		2			0	3	0		17	0	0,00	Wykonawca/Główny Księgowy		
16	Biznesplany, analizy, ekspertyzy	12	10	9	0	2	6	29	8	16	2	16	11	1	0	14	7	19	4	11	0	8	6	8	1	8	10	3	1	15	6	7	3	3	0	35	11	3	1	219	87	39,73	Wykonawca/Główny Księgowy	
17	Kurs operatora kombajnów zbożowych		1				4				1	1									4			1													6	0	15	3	20,00	Wykonawca/Główny Księgowy		
18	Kolportaż "Bieżących Informacji"	1540	1320	1760	1846	1320	1100	2640	2640	1320	1320	1540	1540	660	660	1980	1880	1100	1100	880	1100	1540	1100	1100	940	1540	1540	1100	880	3520	3710	1980	1756	1320	1488	1540	1540	660	660	2940	28120	96,83	Wykonawca/Główny Księgowy	
19	Kolportaż "Rolniczego ABC"	28	336	32	380	24	288	36	432	24	120	28	264	12	144	36	432	20	240	16	192	28	295	20	204	28	240	20	240	48	592	36	315	24	288	28	336	12	144	500	5482	1096,40	Wykonawca/Główny Księgowy	
20	Kolportaż ulotek		70		31				23		30													37		15	40	7			540	496	5	34		0			30	0	855	757	88,54	Wykonawca/Główny Księgowy
21	Pozostałe: Rachunkowość FADN	22	24	49	48	12	12	52	50	41	40	54	55	15	19	18	18	55	59	6	10	37	39	2	12	31	40	16	20	20	26	6	18	39	39	10	10	15	20	500	559	111,80	Wykonawca/Główny Księgowy	
22	Pozostałe: Szkolenia chemiczacyjne	3	6	4	3	5	8	8	12	3	3	4	4	2	3	13	15	1	6	5	7		3	2	1	10	11	2	2	12	7	9	11		3	4	4	5	2	92	111	120,65	Wykonawca/Główny Księgowy	
23	Wnioski o dopłaty do materiału siewnego	1	9		3			3		1		4	30	0		14		2		2						26	133	12	0		1				0					69	172	249,28	Wykonawca/Główny Księgowy	
Suma:		2383	2843	2928	3280	1827	2230	4691	4518	2143	2344	2507	2965	1058	1287	3932	4387	2220	2268	1770	2356	2366	2375	1835	1652	2284	2896	1833	1724	5907	6499	3197	3202	2103	3254	2526	2946	1123	1314	48633	54340	111,73		

Liczba ksiąg rachunkowych FADN prowadzonych w poszczególnych powiatach w 2009 r.

	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	
	Wykonanie - 2009	Projekty i programy

Lp	Temat	Adresaci	Zasięg	Plan, np. ilość szkoleń, liczba uczestników	Realizacja	Źródło finansowania	Dział/Osoba odpowiedzialna
1	PO KL "Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia drogą rozwoju obszarów wiejskich"	bezrobotni z powiatu mrągowskiego szczecińskiego	powiatowy	30 osób	projekt przygotowany, ale nie złożony	WUP z programu PO KL	DMDW/ M. Micińska, DT/ S. Sołtysiak, DP/ A. Sołtysiak
1a	PO KL "Zmień zawód"	osoby odchodzące z rolnictwa, domownicy rolników	wojewódzki	228 osób	wniosek nie uzyskał wymaganej liczby punktów podczas oceny merytorycznej	WUP z programu PO KL	DMDW/ M. Micińska
2	PROW 2007-2013 działanie "Szkolenia"	rolnicy, doradcy	województwo	20 x 25 osób	4 szkolenia/ 334 osoby	PROW/ MRiRW/ CDR w Brwinowie	DP/ M. Suszko
3	PROW 2007-2013 działanie "Szkolenia"	rolnicy, doradcy	województwo	19 x 100 osób	styczeń-marzec/ 2065 osób	CDR w Brwinowie	DP/ M. Suszko, Kierownicy PZDR
4	Rachunkowość Polski FADN	rolnicy	województwo	500 gospodarstw	560 gospodarstw	IERiGŻ-PIB	SF/ R. Gazda, M. Gąska, A. Jaroszewicz
5	"Projekt innowacyjny w zakresie stymulowania wzrostu produkcji materiału zarybieniowego cennych gatunków ryb, ze szczególnym uwzględnieniem szczupaka"	rybacy użytkownicy wód, gospodarstwa rybackie	ponadregionalny	wdrożenie nowoczesnych technologii w 6 gospodarstwach rybackich	marzec/kwiecień	IRS, gospodarstwa	DSP/ T. Czarkowski
6	"Odnawialne źródła energii w gospodarstwach rolnych"*	rolnicy, doradcy	wojewódzki	20 szkoleń powiatowych, konferencja wojewódzka	nie odbyło się; brak dofinansowania	WFOŚiGW	DSP/ J. Całka-Orłowska, B. Żelaniś
7	Upowszechnianie wiedzy ze znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników województwa warmińsko-mazurskiego a bezpieczeństwo żywności ludzi i zwierząt	rolnicy	wojewódzki	20 szkoleń powiatowych	6 października - 5 listopada/ 21 szkoleń/ 517 osób	UM Woj. Warm.-Maz., W-MODR	SPR/ B. Skowronek, J. Bancewicz, I. Mikołaj, DSP/ B. Żelaniś
1	Profesjonalizm w działaniu gwarancją sukcesu (podwykonawstwo projektu)	uczniowie ZSR w Smolajnach	wojewódzki	szkolenia (200 h) i wyjazdy szkol. dla 200 uczniów, kurs kombajnisty dla 20 uczniów	styczeń-grudzień	ZSR w Smolajnach w ramach projektu	SPZDR/ S. Bawół, E. Machniś

Wykonanie projektów i programów

Załącznik nr 15

2	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (onw) oraz wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt	rolnicy	krajowy	2 szkolenia powiatowe	27 maja, 18 czerwca/ 40 osób	uczestnicy	DP/ M. Suszko
3	Wymiana doświadczeń w zakresie reformy samorządowo-terytorialnej w Polsce i na Ukrainie ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju instytucji odpowiedzialnych za rolnictwo i obszary wiejskiej	przedstawiciele administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego Ukrainy	międzynarodowy	12 szkoleń (148 h)/ 30 osób, 1 konferencja/150 osób, 3 warsztaty/120 osób	1 czerwca - 31 grudnia	MSZ "Pomoc zagraniczna 2009", W-MODR	SPZDR/E. Machnis, M. Pusz, S. Bawoł
4	Opiekun osób starszych - Twoim nowym zawodem	rolnicy mieszkający w subregionie elckim	regionalny	zajęcia z doradcą zawodowym, psychologiem, szkolenie 100 h/ 45 osób	1 czerwca 2009 r. - 31 sierpnia 2010 r.	Wojewódzki Urząd Pracy w ramach PO KL 2007- 2013	ODO/T. Sznurkowska
5	Wizyta studyjna w Niemczech; wystawa AGRITECHNICA 2009	rolnicy, kadra kierownicza W-MODR, przedstawiciele instytucji rolniczych oraz Urzędu Marszałkowskiego Woj. Warm.-Maz.	międzynarodowy	44 osób	10-14 listopada	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego, W-MODR	DP/ M. Suszko
6	Wykorzystanie komputera, programów komputerowych i Internetu gwarancją sprawnego zarządzania gospodarstwem rolnym	rolnicy	wojewódzki	660 osób	wniosek złożony w grudniu; rozstrzygnięcie konkursu planowane na luty 2010 r. Planowany termin realizacji 19.04.2010 r. - 19.11.2010 r.	FAPA, PROW 2007- 2013 Działanie 111 "Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie"	DT/ S. Sołtysiak
7	Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełniania przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych	producenci rolni objęci systemem dopłat bezpośrednich	wojewódzki	100 szkoleń (po 1 w każdej gminie) dla 2 000 osób	wniosek złożony w grudniu; rozstrzygnięcie konkursu planowane na luty 2010 r.	FAPA, PROW 2007- 2013 Działanie 111 "Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie"	DE/ R. Stopa
8	Wymiana doświadczeń doradztwa rolniczego pomiędzy Polską i Ukrainą w zakresie rozwoju rolnictwa, w tym ekologii i odnawialnych źródeł energii	rolnicy, społeczność lokalna, administracja publiczna, organizacje społeczne, sektor prywatny, pracownicy nauk rolniczych	międzynarodowy	w Polsce: 24 szkolenia (155h) + 25 wyjazdów terenowych dla 70 osób; na Ukrainie: 4 warsztaty (po 40 osób) i 2 konferencje (po 150 osób)	27.06.-17.11.2010 r.	MSZ "Pomoc zagraniczna 2010", W-MODR	SPZDR/ S.Bawoł, M. Pusz

* realizacja tematu po zatwierdzeniu programu przez WFOŚiGW w styczniu 2009 r.